

Nepriklausoma

Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, January 26, 1994.

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 2. (54-ji metal) • 1994 m. SAUSIO - JANUARY 26 d. DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA

B.N.

NAUJOS EKONOMINĖS SĄLYGOS RUSIJAI

Maskva, sausio 12 d. JAV izdo sekretorius Lloyd Bentsen trečiadienį pasakė Rusijos vadams, kad Jungtinės valstijos yra pasiruošusios pagreitinti Vakarų pagalbos tiekimą Rusijai, kai bus aišku, kad Rusija pertvarko savo biudžetą taip, kad nepelninga pramonė būtų palaipsniškai mažinama, infliacija būtų mažinama ir būtų gerinami patarnavimai bedarbiams. Prez. B. Clinton'o priežodis šios kelionės metu: "Daugiau reformų Rusijoje už daugiau ir greičiau suteikiamus pinigus iš Vakarų".

Izdo sekr. Lloyd Bentsen, kuris buvo atvykęs Maskvon prieš prez. Clinton'ą, pasikalbėti su Rusijos valdžios pareigūnais dėl Rusijos ekonomijos, pasakė, kad rusai yra padarę pažangą mažinant infliaciją ir kuriant daugybę naujų privačių įmonių. Infliacija šiuo metu auga maždaug 15% kas mėnesį - tik dešimtadalį tiek, kiek ji buvo prieš metus.

AR RUSIJA PAJĖGS ĮVYKDYTI PAKETIMUS?

Bet sekančios kelios dienos ir savaitės bus kritiškos JAV-ėms sprendžiant, ar prez. Boris Jelcin'as ir naujasis Rusijos parlamentas pajėgs praveisti išliekančius struktūrinius pakeitimus, kurių reikalaujama prieš teikiant ekonominę pagalbą Rusijai.

Ši pozicija, kaip ją išdėstė sekretorius Bentsen ir perdavė aukštas JAV Izdo pareigūnas ir kurią taip pat trečiadienį pakartojo Tarptautinio Valiutos Fondo direktorius Michel Camdesus spaudos konferencijoje Paryžiuje iš esmės yra tokia: "Vakarai yra pasirėžę duoti pažadėtą, bet dar neatiduotą pašalpą, jei Maskva parodys "realius planus kartu su aiškais ir patikimais ketinimais", kad valstybinis biudžetas bus pertvarkytas.

... Tai reiškia, kad Maskva turi dar daugiau sumažinti infliaciją. Vienintelis būdas tai padaryti - nebešpausdinti pinigų valstybės biudžeto deficitui padengti. O kad nereikėtų tai daryti, reikia liautis mokėjus valstybines subsidijas nepelningoms valstybinėms įmo-

nėms, kaip anglių kasykloms, tankų gamykloms ir kolūkiams. Šioms įmonėms mokamos subsidijos ir sudaro didžiausią dalį valstybinio deficito.

Washinton'as nori, kad tuo būdu sumažinusi biudžetą, likutį santaupų valstybė panaudotų perkvalifikavimui darbininkų, kurie neteks darbų, bei mokėti pensijoms, bedarbių pašalpai, kad sumažintų ekonominį smūgį žmonėms.

Tik ar negalėjo padėti panaudojant geriausias galvas ir kompiuterius padėti Rusijai tokių konkrečių planų atlikti?

GAIDAR'AS PASITRAUKĖ IS VYRIAUSYBINIŲ PAREIGŲ

JAV prezidentui B. Clinton'ui išvykus iš Maskvos, sekančią dieną Jegor Gaidar'as, Rusijos laisvosios prekybos pagrindinis planuotojas, pareiškė pasitraukęs iš vyriausybės ir įteikė prez. B. Jelcin'ui atsistatydinimo raštą. Jis nesitikiš, jog vyriausybė vykdys praktišką ekonominę politiką. "Negaliu dirbti vyriausybei ir tuo pat metu nesutikti su ja" - pareiškė jis spaudai. Kai kurie nutarimai buvo padaryti be ministerių kabineto pritarimo ir jie buvo priešingi jo paties pastangoms stabilizuoti ekonomiką bei sutramdyti biudžeto deficitą. Be to, jis nepritaria piniginei sąjungai su Gudija (Baltarusija), taip pat nepritaria planuojamai naujo parlamentinio centro statybai, kuri kainuotų apie 500 milijonų dolerių.

Apie savo atsistatydinimą J. Gaidar buvo pranešęs prez. Jelcin'ui iš anksto.

KODĖL UKRAINA SUTIKO ATIDUOTI BRANDUOLINES RAKETAS

Praeitą vasarą, anot COX NEWS SERVICE, Rusija buvo ne viešai išpėjusi Ukrainą, kad joje esantys Sovietų gamybos branduoliniai ginklai, laikui bėgant, darosi vis nepatikimesni ir gali sprogdami apkirsti Ukrainą plutonijumi.

Prieš pora mėnesių Užsienio reikalų ministeris A. Kozyrev'as viešai pasiskelbė, jog: "Techniška kai kurių branduolinių raketų padėtis šiuo metu gali privesti prie dar baisesnės, negu Černobyl'io katastrofos".

Nors oficiali spauda Washington'e ir Kijev'e skelbė, jog Rusijos išpėjimai yra nepakankamai pagrįsti, bet diplomatijos sluoksniuose buvo ir rimtai pažiūrėta. Neseniai, prez. Clinton'o lankymosi Rusijoje metu ir Ukraina sutiko atiduoti daugiau kaip 1,800 paveldėtųjų sovietinių branduolinių raketų, kurios bus išmontuotos.

Iš šalies žiūrint atrodo, kad tikrai kitos išeities nėra, nes tų jau techni-

Antrame - penktame aukštuose VDU-to Teologijos-Filosofijos fakultetas, Kūno kultūros katedra ir Ūkiniai skyriai Kaune, Laisvės Alėjoje, 53 nr.

Nuotr. Alvydo Vaitkevičiaus

kai pasenusių raketų pavojus buvo patvirtintas branduolinių ginklų sandėliavimo viršininko Rusijoje pulk. Gen. J. Maslino, perdavusio detalias žinias JAV saugumui.

• Kalifornija, su epicentru netoli Los Angeles miesto, pergyveno 6.6. Richterio laipsnio žemės drebėjimą ir podrebius. Dabar paaiškėjo, kad plačios apimties atsistatymo darbai bei valstybinė parama yra daugiausiai kainuojantys JAV gamtinių nelaimių istorijoje.

Išgriauti ne tiktai gyvenamieji pastatai, istaigų namai, bet ir greitkelių tinklas.

Laimei, kad žuvusių žmonių iki dabar yra 56, sužeistųjų daugiau kaip 8,000 apie 25,000 žmonių prarado savo gyvenvietes. Dar apie 2000 pastatų tapo pavojingi gyventi dėl padarytos žalos, įskaitant daugiabučius.

• 1993 m. IŠKILIAISIAIS METŲ VYRAIS paskelbti

TIME žurnalo tradiciniame kasmetiniame nutarime - taikos propaguotojai: De Klark ir Mandela - Pietų Afrikoje ir Arafat'as ir Rabin'as - Viduriniuose Rytuose.

Atrodė, kad šiuose kraštuose konfliktai nebeįsprendžiami, bet šių 4 politinių asmenybių apsisprendimai eiti į kai kuriuos kompromisus ir išvengti beprasmiškų žudynių ieškant teisingumo, - pelnė jiems Iškiliųjų Metų Vyrų titulus.

• Platesnį genocido horizontą priminė vienas TIME žurnalo skaitytojas Laiškų skyriuje, sausio 3 d. laidoje: "Hitlerio vykdomas genocidas buvo pasibaisėtina žiaurys, tačiau ar nebūtų laikas prisiminti ir šio šimtmečio kitus genocidus. Kodėl tylą dėl 6.5 milijono Mao Zedong'o nužudytųjų? Arba dėl 20-ties milijonų nužudytųjų Stalino įsakymu. Ar dėl 2 milijonų užmuštųjų juodų Afrikos valdovų Ugandoje, Etiopijoje, Mozambike, Sudane ir dar

kitur? Arba prisimenant Japonijos 2 mil. nužudytųjų II-me pasauliniame kare? Galima dar pridėti... Jūsų apžvalgininkas, kaip daugelis kitų, susirūpinęs, kad nedaugelis Amerikos jaunuomenės yra girdėję apie Holokaustą (hitlerinį). Bet visi turėtų būti pasipiktinę ir tuo, kad nieko nežinoma ir apie kitus genocidus. Turbūt apie 80% amerikiečių - jaunų ir nejaunų - nėra nieko apie juos girdėję. John Larsson, Cal.

DAR VIS KLAIDOS ŽEMĖLAPIUOSE

Lietuvos Misijos prie Jungtinių Tautų patarėjas Algimantas Gureckas buvo parašęs laišką vienai iš didžiausių žemėlapių ir atlasų leidyklai Amerikoje, Rand McNally and Company, pastebėdamas, kad jos leidiniuose Lietuva, Latvija ir Estija yra klaidingai priskiriamos Nepriklausomų Valstybių Sandraugai. Kaip praneša Lietuvos Misija, laiške jis išreiškė viltį, kad ši klaida ateities laido-

se bus atitaisyta. Algimantas Gureckas taip pat pasiuntė laišką The Universal Almanac 1993 m. leidyklai dėl įvairių klaidų apie Lietuvą ir jos žinyne.

NUSTATYTOS DATOS RUSŲ KARIOMENĖS PASITRAUKIMUI IS LATVIJOS IR ESTIJOS

Š.m. sausio mėn. 5 d. Latvijos vyriausybė pareiškė, jog iš principo sutinkanti su Rusijos vyriausybės siūloma jos karių išvedimo data - š.m. rugpjūčio 31 diena. Latvija sutiko leisti Rusijai laikinai naudotis Skrundos radijo įrengimų stotimi ir po to, kai kariuomenė bus galutinai išvesta. Tokie igaliojimai buvo įteikti delegacijai deryboms su Rusija.

Latvijos Užsienio reikalų min. G. Andrejevs pareiškė, kad Rusija privalės demilitarizuoti Skrundos stotį, duoti tarptautines garantijas ir ekspertų išvadas į tų renginių poveikį aplinkai (jei jis žalingas - išmokėti kompensacijas) ir mokėti nuomą, kol ta stotis bus rusų naudojama.

Rusija nesutiko išvesti kariuomenės anksčiau, tad ir Estija sutiko su rugpjūčio 31 dienos data, su sąlyga, kad jai būtų patiekta atskirų karinių dalinių išvedimo tvarkaraštis.

• Su V. Žirinovski'u nori tartis Suomijos "Suur-Suomi" (Didžioji Suomija) organizacijos iš 47 narių pirmininkas Seppo Lehto, kuris jį pakvietė atsilankyti ir apsvarstyti 1939 m. vadinamo "Žiemos Karo" metu SSSR užgrobtų Suomijos žemių grąžinimą. Nė viena valstybė iki dabar (ir Prancūzija nesutiko Žirinovski'ui išduoti vizos) nenori tokio "svečio".

AMERIKIEČIU VERSLININKAI APSISKAICIAVO PARYŽIUJE

Psichologinis apsiskaiciavimas ar ekonominiai sunkumai amerikiečių bendrovių Paryžiuje įrengtam (Euro-Disney) linksmybių parkui neatnešė pelno. Numatoma nuostolių 1993 m. balanse - 300 mil. dolerių.

Euro-Disney planuoja atleisti 950 administracijos ir aptarnavimo darbuotojų. Neatrodė, kad didžiausia nuostolių priežastis būtų per brangūs bilietai (nors, be abejo, tai būtų buvę naudinga lankytojams).

Pirmiausia, turistai atvykę Prancūzijon - labiausiai domisi ne kažin kokia stulbinančia pramogų technologija ir Disney plastikiniais vaikų linksminimo personažais, o pačia Prancūzija. "Disney Land" technikos šposai priklauso Amerikai, o ne Paryžiaus aplinkai, o atvykstantieji lankyti Amerikos - tikrai gerai jausis ten esančioje "Disnejjadoje".

(nukelta į 2 psl.....)

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

(.....atkelta iš 1 psl.)

Kita priežastis - Disney personažai taip ilgai ir dažnai matyti kino ir TV ekranuose, nebėra kokia naujiena. Gal dinosauro parkas (kad ir ne tokio mega išmatavimų, kaip amerikietiškojo) būtų buvęs aktualiausias ir idomesnis. Mums buvusiems Europos gyventojams, iš karto atrodė, kad Euro-Disney tai lyg dramblio koja vynuogių statinėje.

KANADOS BIUDŽETAS

Iš Ottawos pranešama, kad specialaus Valstybės ekonomikos komiteto nuomone, federalinės ir provincinės vyriausybės privalo nedelsiant užsaldyti keturiems metams savo išlaidų biudžetus. Federaliniai išsiskolinimai jau peržengė 500 milijonų dolerių ribą. Kartu Ottawa ir provincijos per fiskalinį metų laikotarpį (metai baigiasi kovo 31 d.) savo skolas padidino 70 bil. dolerių ir siektų tos skolos gali pasiekti 660 milijonų dolerių sumą.

"Kanados biudžetų dabartinė finansinė netvarka", anot Commerce C.D. Howe raporto, - "yra išdava per didelio pasitikėjimo ekonominio laimėjimo progomis ir todėl atlaidžiai žiūrėta į išlaidų nesumažinimą."

Ateinantieji 4 metai bus Kanadai patys sunkiausi, norint vieną kartą ne reformomis, bet konkrečiais skubiais vykdomais planais susitvarkyti.

Naujoji federalinė vyriausybė, min. p-ko Jean Chrétien lūpomis, skelbė: "Mes turime planą". Sėkmės!

● Dažnai kritikuojamas, kad negana pelno neša Mirabel aerodromas ir kai kurių net siūloma uždaryti, pasirodė šių metų pirmame pusmetyje padaręs 6.4 mil. dolerių pelno. Panašiai pelno gavo ir Dorval'io aerodromas per tą patį laikotarpį - 6.1 mil. dolerių. Tad kodėl to neužtenka kritikams?

LIETUVA VĖL AMERIKIEČIŲ DĖMESYJE

Sąryšyje su JAV prez. Clinton'o kelione į Europą ir Lietuvos noru įstoti į NATO, JAV spauda vėl prisiminė Lietuvą, kuri vėliausiu laiku buvo lyg ir užmiršta. "Chicago Sun Times" dienraščio sausio 10 d. laidoje yra cituojamas Pasaulio Lietuvių Centro Lemonte pirmininkas Jur-gis Riškus, kuris to laikraščio korespondentui pareiškė: "Mes esame labai susirūpinę įvykiais Rusijoje ir žinome, kad kova dėl Lietuvos laisvės dar nepasibaigė".

DURPES PERKA VOKIETIJA

Marijampolės apylinkių Palių durpyne padidėjo apyvarta nupirkus specialų durpių presą ir atlikus ipa-2 psl.

kavimą, produktai bus eksportuojami į Vokietiją, nes jau gauta gerų užsakymų. Kas mėnesį tikimasi išvežti apie 100 tonų lietuviškų kompostinių durpių.

● LITODA įmonė, kuri randasi Plungėje, laimėjo Europos Bendrijos prizą už sėkmingą eksporto plėtimą. Ši akcinė bendrovė gamina dirbtinę odą, apsirūpindama be didesnių problemų žaliavomis iš Suomijos ir Vokietijos. Iš ten gauna jas pigesniais kainomis, negu būtų perkama iš buv. Sovietų Sąjungos įmonių. Gamyba patenkintos Olandijos, Suomijos, Švedijos ir Prancūzijos firmos.

STASYS EIDRIGEVIČIUS - GERIAUSIAS VAIKŲ IR JAUNIMO KNYGŲ ILLUSTRATORIUS

1993 m. gruodžio 6 d. Knyginknygų klube, kuris yra vienoje gražiausių Varšuvos vietų - senamiestyje - lietuvių dailininkui Stasiui Eidgevičiui buvo įteikta premija ir suteiktas geriausio 1993 metų Lenkijoje vaikų ir jaunimo knygų iliustratoriaus vardas.

Pasaulyje veikia Tarp-tautinė jaunimo knygų knygų taryba, o Lenkijoje daugiau kaip 20 metų yra tos tarybos sekcija. Kasmet, prieš Naujuosius metus, atrenkami geriausi knygų autoriai bei iliustratoriai. Šiemet laureatu tapo jau 13 metų Varšuvoje gyvenantis mūsų tautietis iliustravęs knygėlę "Mažoji kiaušytė", kurios autorius - indas A. Ramachanderas. Knyga iš tiesų verta apdovanojimo - ji nuostabi išleista, o Stasio iliustracijos kupinos nepakartojamos fantazijos, taip jam būdingo švelnumo bei meilės vaikams.

Indijos rašytojas A. Ramachanderas Stasi Eidgevičiui apibūdino kaip vieną didžiausių pasaulio iliustratorių. Po to kalbėjęs Stasys pasakė: "Tikuosi, ant tos knygutės neguls dulkės pažiūrėsit, paskaitysit ją, o aš su ta pačia leidykla rengiu naują knygą".

Rugsėjo mėnesį jis buvo pakviestas į Bratislavą knygų iliustracijos bienalę, dalyvavo Berlyno plakatu parodoje, kur vyko lietuvių latvių ir estų dienos. Niujorke buvo surengta jo kūrinių paroda pavadinimu "Veidai", o šių metų Louisvile mieste jam buvo įteiktas aukso medalis už tautinį plakatą. Filmų festivalyje Lenkijoje dalyvavo žiuri nariu.

"Filmai buvo tik vidutinio lygio, bet malonu pakovoti už tuos, kurie tau atrodo geresni. O dar maloniau, kad prityrusių kinematografinių nuomonė dažnai sutapo su mano".

DAINA SUBURS PASAULIO LIETUVIUS

Aleksandras Sidlauskas

* Pasaulio lietuvių dainų šventė jau pasibeldė į jos rengėjų duris. Jas atveriamės su meile ir svetingumu. Primsime visus - ir dalyvius, ir žiūrovus. Supažindinsime su Lietuvos kultūra visus, kurie domisi savo etninėmis ištakomis ir tautos kultūros šaknimis. Ateinančiųjų metų liepos mėnuo bus pažymėtas Dainų šventės ženklais. Masinio dainavimo tradicijos dar gyvos gyvutėlės, nes vis purenami tautiniai želmenėliai. Belieka sėti gerą dvasios sėklą ir tęsti šventas žmonių tradicijas. O menas visuomet yra paskatus savo emocingumu ir gilia-prasmiskumu, įvairia žmonių kūrybine išraiška ir išliekamumu. Kai akiai miela, dvasiai jauku, o širdžiai gera - norisi ir gyventi, ir dainuoti.

* Kaip pirmąją Dainų dieną 1924 metais, taip ir šiąją globos Valstybės Prezidentas, tuo parodydamas jai išskirtinį dėmesį. Tačiau be nuosirdžių, kultūrai neabejingų žmonių pastangų šią šventę surengti bus nelengva. Jau pakviesti Lietuvos verslo žmonės savo indėliais prisidėti prie šventės rengimo. Tam tikslui įsteigtas Pasaulio lietuvių Dainų šventės rėmimo Fondas. Apytiksliais skaičiavimais Dainų šventės koncertuose dalyvaus 25,000 žiūrovų. Dalyvių maitinimas ir nakvynė, autotransportas ir šventės įgarsinimas, stadionų nuoma ir apšvietimas, leidyba ir dokumentinio filmo kūrimas, parodos ir informacijos atributika - visa tai lėšos ir lėšos. Kiekvienas indėlis bus itin brangus ir svarbus. Visi įnašai atsispindės šventės leidiniuose, spaudoje, reklamoje. (Fondo einamoji sąskaita Nr.1700409, valiutinė sąskaita Nr. 5708130 komerciniame banke "Vilniaus bankas". Kodas 260101777).

Lietuvoje

B.N.

PAGALIAU NAUJAISIAIS METAIS VILNIUJE DURIS ATVERSA RESTAURUOTA NACIONALINĖS FILHARMONIJOS KONCERTŲ SALE

Daugelio senųjų Europos valstybių sostinių neatsiejantis atributas yra kur nors miesto centre įsikūnijusi filharmonijos - atsiradusios XIX a. ir ypač XX a. Europos ir Amerikos miestuose paplitusios muzikos draugijos - daugiausia propaguoja simfoninę muziką, todėl čia pat dažnai įsikūrus ir simfoninės orkestrės. Kiekvienam muzikos mėgėjui puikiai žinomi Londono filharmonijos orkestras, Berliner Philharmoniker, Wiener Philharmoniker (mūsų prieš keletą metų, nusiziūrėjus į užjūrius, perkrikštytas į "nacionalinį") Šiose koncertų salėse vyksta geriausi muzikos sezono koncertai, čia pasirodo žymiausi užsienio atlikėjai. Žodžiu, filharmonijos salėje yra reprezentacinė ir miesto ir visos šalies koncertų vieta.

Vilnius jau penkeri metai šiaip taip apsiėjo be jos. Dėl to pamažu geso pačios filharmonijos veikla, rečiau matėme ir jos kolektyvus: Nacionalinį simfoninį, Lietuvos kamerinį orkestrą, kamerinės muzikos ansamblį "Musica Humana", Kauno valstybinį chorą, Lietuvos, Vilniaus, Čiurlionio kvartetus. Penkerius metus netilo kalbos, kad Lietuvos sostinė neturi nė vienos padoringos, simfoninės muzikos koncertams tinkamos salės. Maestro Juozas Domarkas yra sakęs, kad grodamas laikinoje orkestro repetitijų vietoje - Šv. Igno bažnyčioje, jautėsi sėdintis aliuminiam puode, o Vilniaus operos salėje - tarsi pūkų maiše. Lietuvos ir užsienio muzikantai su nostalgija prisimindavo nedidukę, jaukią, puikiomis akustinėmis savybėmis pasižyminčią filharmonijos salę. Lankydamasis Vilniuje apie tai kalbėjo ir Mstislavas Rostopovičius.

Ne kartą įvairiuose forumuose ginčytasi, kas ir kiek turėtų skirti pinigų, kad kaip nors pavyktų baigti restauraciją. Pagaliau, apkarpius pradinį projektą (atsisakyta atskiros kamerinės salės). Vyriausybė lėšų surado ir restauratoriai vėl pradėjo dirbti. Dabar lenkų firmos "Budimex" darbininkai šlifuoja paskutines detales ir gruodžio 28 d. turėtų išguzėti namo. Tuomet reikės tik susitvarkyti ir pakviesti pirmuosius klausytojus. Kol kas filharmonijos vadovai nesirūpina pažadėti, kad pirmąjį koncertą surengs sutinkant Naujuosius, bet "daro viską"...

Apie tai, kokią salę išvys pirmieji lankytojai, paprasčiausiai papsakoti naująjį filharmonijos generalinio direktoriaus pavaduotoją meno reikalams Romualdą Petrąitį: "Salė bus labai graži. Tiesa, nieko naujo joje nerasime, nes restauratoriai stengėsi atkurti autentišką vaizdą. Bet jei kas prisimena buvusią apsleista, papilkėjusią salę,

dabar įėjus pamatys ją švytinčią, o idėmiau apsižvalges, išvys tiek tiek marmuro, tiek tiek aukso. Trumpai tariant tai bus tikra reprezentacinė sostinės koncertų salė.

Kadangi klausytojai galės patogiau sėdėti nei anksčiau, tiek tiek sumažės vietų. Jų turėsimė apie 700. Tai mus truputį liūdina, tačiau bilietai dėl to nesiruošiamie branginti.

Prieš uždarymą, filharmonijos bufetas visam mieste garsėjo puikia kava. Šią tradiciją stengsimės išlaikyti ir naujame, malonijame, jaukiame bare. Rengsim gerus koncertus, bet neužmiršim ir smulkmenų.

Sausio mėnesį filharmonija turėtų pateikti daugiau idėmesnių koncertinių programų. Nebereiks nuomoti patalpų, todėl atsiras nuolatinis simfoninės muzikos koncertų, įvairių koncertų ciklų. Jie vyks periodiškai, žmonės žinos kad, pavyzdžiui, ketvirtadieniais filharmonijoje skamba kamerinė muzika ir pan."

Iš Monako į Vilnių nuolat gyventi ir dirbti grįžta filharmonijos generalinis direktorius Gintautas Kevišas - kuri, pasak R. Petraičio, galima laikyti pirmuoju tikru lietuvių impresarijumi. Jis turi daug idėjų sumanymų ir, jam grįžus, filharmonija vėl turėtų tapti pagrindine valstybine koncertų organizacija. Apie planus direktorius ketina plačiau papasakoti spaudos konferencijoje, kurią su rengs tiek atsipūtęs iš kelionės.

Arvydas Jockus

(iš LIETUVOS AIDAS, 1993.12.18 d.)

Sausio 13-oji - Laisvės Gynėjų Diena

Sovietų tankai prie TV bokšto Vilniuje. 1991.01.16.

V. Dimo nuotr.

(iš "Lietuvių Blasas", nr. 2. 1994.)

ELTOS pranešimu, iškilmingomis pamaldomis, apeigomis, specialiu Lietuvos Seimo posėdžiu ir įvairiais paminėjimais Vilniuje, Kaune Kėdainiuose, Marijampolėje Medininkų pasienio poste ir kitur buvo pagerbti Sausio 13-osios laisvės gynėjai. Taip pat vyko tradicinis Sausio 13-osios bėgimas. Šis Bėgimo Takas, skirtas Sausio 13-ajai pagerbti, prasideda nuo Anta kalnio kapinių, per Vilniaus gatves iki Televizijos Bokšto, tęsiasi 9 kilometrus.

Išvakarėse, prie Seimo rūmų, Vilniaus Televizijos bokšto, Radiojo ir Televizijos pastato buvo uždegti atminimo laužai, kurie degė visą naktį. Vidurnaktį, Šv. Jonų bažnyčioje vyko specialus gedulingos muzikos koncertas.

Kalbėdamas Arkivyskupas Audrys Bačkis arkikatedroje pamokslė pabrėžė, kad "Tėvynė, išsikovojus laisvę, dar nėra visiškai laisva..."

...Laisvei subrandinti dar reikia kiekvieno mūsų aukos, sunkaus, kartais gal ir nedėkingo, darbo..."

...Nebus gražesnio paminklo ant žuvusiųjų kapų už mūsų geranorišką pagalbą ir nuosirdžią meilę, rodomą vienas kitam. Savo prisiminimą ir pagarbą tautos didvyriams įprasminime pagalba ir meile gyviesiems, kurie yra čia, salia mūsų: ligoniams, gyvenimo nuskriaustiems ir vienišiesiems mūsų broliams. Mirusiųjų vėles tesuartina

gyvuosius ir tepadeda jiems kurti Tėvynėje taiką, meilę ir santarvę".

Ypatingame Sausio 13-osios prisiminimui skirtame Lietuvos Respublikos Seimo posėdyje buvo pakviesti žuvusiųjų už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę šeimų nariai bei artimieji, žmonės smurtingo puolimo metu buvę sužeisti ar tapę invalidais, taip pat diplomatai ir kiti oficialūs asmenys.

Seimo pimininko Česlovo Juršėno žodžiais buvo rinktiniai. Jis sakė, kad 1991 m. Sausio 13 d. naktį "išties buvo apšvietusi mūsų sielas ir protus. Mes dar kartą išsitikinome, kad mūsų stiprybė - vienybėje. Ir dešinieji ir centristai, ir kairieji, mes visi buvome vienoj pusėj, gal vieni daugiau, kiti mažiau, bet gynėm tą patį reikalą. Mes visi - ir lietuviai, ir lenkai, ir rusai, ir žydai, ir kiti Lietuvos piliečiai buvome vienoj barikados pusėj".

Jis ir jo patarėjai turėjo pakankamo supratimo ir priminti, kad "jau sausio 16 d. Aukščiausioji Taryba priėmė nutarimą "Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų apklausos". Buvo pateiktas vienas klausimas: "Ar priitariate naujos rengiamos Konstitucijos teiginiui - Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė respublika?" Absoliuti dauguma dalyvavusiųjų apklausoje atsakė "taip". Dar kartą patvirtintas tautos mandatas Aukščiausiajai Tarybai pasaulio akyse ir suduotas smūgis propagandinei kampanijai prieš nepriklausomą Lietuvą. Vasario 11 d. sulaukėme pirmojo oficialaus mūsų valstybės pripažinimo iš tolimosios Islandijos".

...Ir "pagal išgales turime paremti žuvusiųjų šeimas, artimuosius nukentėjusius", kalbėjo Seimo pirmininkas. "Bet, manau, geriausias žuvusiųjų idealų vykdymas, - tai mūsų nepriklausomos valstybės stiprinimas".

Netikėtai subtiliai (sic) toliau kalbėdamas gnybtelėjo 'anai valdžiai': "Per tuos trejus metus tikrai

(nukelta į 3 psl....)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Lietuvoje

B.N.

(.... atkelta iš 2 psl.)

padaryta nemaža: ir anos valdžios, kurią kartais šioje salėje ne visada geru žodžiu prisimename, ir jau atsiradus naujai daugumai Seime, naujai valdžiai. Tikiuosi, kad mūsų visų pastangomis, teisingumas palies ir pagrindinius sausio 13-osios tragedijos kaltininkus, organizatorius ir atlikėjus".

(Atrodo, pagal jį, kad tik "anoji" valdžia yra kritikuotina. O ne paslaptis, kad jo asmeniškai labai daug kas nepakenčia, net ir "savieji" dėl nekultūringumo ir politinio veidmainiškumo "NL").

...1991 m. sausyje, kaip ir 1940 metais, Lietuva tapo išprovokuotos agresijos auka. Klastingai užpuolė ta pati kaimyninė valstybė. 1940 m. žmonės niūriai tylėjo, kai kas iš jų net ir džiaugėsi, o 1991 m. priešininkas buvo masinis - nuo Aukščiausiosios Tarybos vadovo iki eilinio darbininko ar kolūkiečio, ar net pauglio, vaiko. Kita buvo 1991 m. ir pasaulio reakcija. Mes vertiname likimo sesių Latvijos ir Estijos pareikštą solidarumą. Baltijos valstybių suartėjimą turėtume laikyti viena perspektyviausių mūsų užsienio politikos krypčių", - kalbėjo Č. Jursėnas.

... "Nepamirškime šito. Tegu neišblęsta tikėjimas šviesia mūsų Tėvynės Lietuvos ateitimi, kurios labui visi turime sutelkti ir dorai dirbti!" - baigė Č. Jursėnas.

Seimo narys - Andrius Kubilius priminė, kad dabar: "Jau mėnuo, kai buvusiuose KGB požemiuose, tardymo kameroje, sėdi politiniai kaliniai. Jie nuėjo ten savo noru, kad parodytų protestą prieš laisvės kovų menkinimą, prieš okupacijos pateisinimą. Jie kovojo dėl kitokios Lietuvos ir negali sutikti su pastangomis atgaivinti sovietinę tvarką. Mes, reikšdami solidarumą jų protestui ir jų idealams, aplankysime juos ir išeiksimės gelių. Mes tai padarysime Seimo vardu, jeigu Seimas sutiks".

Seimui sutikus, grupė jo narių - buvusių politinių kalinių ir tremtinių - išvyko prie buvusių KGB rūmų. Trumpą kalbą Seimo posėdyje pasakė ir prezidentas Algirdas Brazauskas. Grupei apdovanotųjų jis iteikė Sausio 13-osios atminimo medalius.

Po šio posėdžio apie valandą laiko kalbėjosi su laisvės gynėjais, nukentėjusiais per Sausio 13-osios įvykius Česlovas Jursėnas ir Adolfas Šleževičius. Buvo pasiskųsta, kad žuvusiųjų tėvams ir vaikams paskirtos pašalpos dabar visiškai nuvertėjo. Kai kurie Sausio 13-osios didvyrių artimieji sakė negali sudurti galo su galu, pageidavo, kad bent iš dalies būtų kompensuoti jų turėti indėliai.

Min. pirm. A. Šleževičius užtikrino, kad bus surasta galimybių jiems padėti. Jis pranešė, kad Druskininkuose jiems bus įkurtas reabilitacijos centras. Svarstoma galimybė ieteikti lengvatinius kreditus tremtiniams, kitiems nukentėjusiems nuo sovietų.

Buvo pažadėta, kad Seimo vadovybė ir jai pavaldžios instancijos atidžiai išnagrinės kiekvieną konkretų Lietuvos laisvės gynėjų prašymą ar juo labiau nusiskundimą.

● Bėgimo take dalyvavo rekordinis 700 bėgikų būrys iš Karo mokyklos, Policijos Akademijos, SKAT vyrų ir daug moksleivių iš 1994. I. 26

įvairiausių Lietuvos kampečių.

Žmonės prie TV bokšto sveikino atbėgusius. Ypač šiltai buvo sutiktas pirmasis bėgimo dalyvis užsienietis, JAV ambasados ryšių karininkas kapitonas James Voss. "Dalyvaudamas bėgime, norėjau solidarizuotis su narsiais lietuviais", pasakė jis. Bėgimo dalyviai prie TV Bokšto padėjo gražų vainiką.

IŠ PREZ. A. BRAZAUSKO DARBOTVARKĖS:

● Prez. A. Brazauskas vienos dienos oficialiam darbo vizitui vyksta į Suomiją, sausio mėn. 20 d. Tos viešnagės metu bus oficialiai atidaryta Lietuvos Ambasada, susitiks su Suomijos prez. Mauno Koivisto, su verslininkais.

Sausio 26 d. oficialiame vienos dienos lankymesi prez. Brazauskas susitiks su Olandijos karaliene Beatrix ir min. pirm. Ruud Luters.

Sausio 27 d. numatomas vizitas Briuselyje, kur susitiks su NATO gen. sekr. Manfred Woerner'iu. Taip pat planuojamas susitikimas su Europos Bendrijos vadovybe ir viešas pokalbis su NATO atstovais.

● Potvynis, prasidėjęs Nemuno žemupyje, plito ir pasiekė Šilutės apylinkes, užliedamas apie 10,000 hektarų pievų ir dirbamos žemės, apie 10 sodybų. Potvynis įvyko susigrūdus Nemuno vagoje ties uostadvariu kilometro ilgio ledo lyčių krūvai. Ledlaužis STUMBRAS atplaukė į pagalbą sudaužyti lytis.

● Valdas Ivanauskas pripažintas geriausiu šių metų Lietuvos futbolininku. Lietuvos Lengvosios Atletikos Federacija paskelbė, kad 1993 m. pirmoji vieta priklauso suolininkei Nelei Savickytei-Žilinskienei, antra - disko metikui Vaclovui Kidykui, trečia - ieties metikei Teresei Nekrošaitėi.

Rygoje, 35-tajame Baltijos čempionatų susitikime lietuvius alpinistas Vladas Vitkauskas pripažintas geriausiu. Septynių latvių ekspedicija į Dhaulagirio viršūnę įvertinta antrąja vieta, trečioje vietoje -

NUOŠIRDI PADĖKA "NEPAŽIŠTAMIEMS"

"Lapkričio 22 d. perlaidojant Lietuvos kariuomenės vado generolo S. Raštikio palaikus, eisenoje iš Karo muziejaus į Katedrą dalyvavau ir aš, nes generolas S. Raštikis man buvo artimai pažįstamas.

Daugiatūkstantinė minia skubėjo eiti, tai man, seneliui (nes jau po 90 metų) su visais suspėti buvo sunkoka. Bet pajutau, kad kažkas paėmė mane už dešinės rankos ir prakalbino:

- Tėvuk, ar nebijai pargriūti?
- Aš turiu lazda, tai nieko nebijau.
- Kiek, tėvuk, turi metų? - Pasakiau.
Eisenos dalyviai vieniėjo be kepurų, kiti su kepurėmis, o ašėjau be kepurės. Dabar mane kažkas paėmęs ir iš kairės, paklausė:

- Kodėl, tėvuk, be kepurės? Peršalsi.
- Kad generolo ir buv. Lietuvos kariuomenės vado palaikai verti, kad prieš juos nusiimtumėm kepurę.

Besikalbėdami kaip lygus su lygiu, priėjome Katedrą, ir tik bažnyčioje pasiškėjo, kas mane senelį šefavo. Iš dešinės - premjeras A. Šleževičius, o iš kairės - Krašto apsaugos ministras L. Linkevičius.

Reikšdamas nuoširdžią padėką, džiaugiuosi, kad mūsų vyriausybėje yra tokių asmenų, kurie užleidžia pirmą vietą nuoširdumui, o ne savo titului.

Senelis iš Garliavos Stanislovas Andriušis

Redakcijos prierašas. Ačiū aukštiems valdžios vyrams p. A. Šleževičiui ir p. L. Linkevičiui, kad pavėdėjote šimtametį senelį, atėjusį nusilenkti gen. Stasio Raštikio palaikams. Tik ar jis nebuvo vertas ir didesnės pagarbos Lietuvos Kariuomenės dienai?

Taigi, šis senelis, jau porą metų kaip perkopęs 90 - nusipelnęs pagarbos Stanislovas Andriušis, Lietuvos Nepriklausomybės kovų savanoris. Buvęs Veiverių pašto viršininkas, prieš nieką niekada ginklo nepakėlęs, tačiau žiauriausiai kegebistų kankintas užkasant į žemę. Net tada, kai tardytojas pirštą jam buvo išgrūdęs aki. Paskui dar 10 metų kalėjime, Sibiro gulaguose. Tokių užkastų Kazlų Rūdos miškuose tada buvo ne vienas. Tik vienas S. Andriušis apie tai parašė. Jo knygelė "18 parų po žeme" apkeliauja visą pasaulį. Jam siūčiau laiškus, padėkas, atsiliepiamus iš Amerikos, Australijos ir kitų šalių.

Tad ar nevertėtų Krašto apsaugos ministerijai susikaličiuoti, kiek tokių, prie šimtojo jubiliejaus artėjančių Nepriklausomybės kovų savanorių Lietuvoje beturime. Gal ir vienos rankos pirštų užtektų. O "tokius senelius" bent jau Lietuvos kariuomenės dieną gal reiktų ne tik pavadėti... Atsiklaupyti prieš juos per maža!"

DESAJŪDIZAVIMO BANGA PLAUNA IR LDDP PAMATUS

Šią savaitę sukanka metai, kaip prisiekė pirmoji Demokartinės darbo partijos Vyriausybė. Ketvirtis šios partijos buvimo valdžioje laiko, žadėtų valdymo stebuklų neatnešė.

Jau per pirmuosius darbiečių valdymo metus išryškėjo gilūs prieštaravimai valdančiosios partijos viduje. Paaiškėjo, kad šioje partijoje atsидūrė žmonės, vedini visiški skirtingų interesų, kuriuos trumpam buvo prislopinusi galimų Sąjūdžio represijų baimė (dekomunizavimas, dekagebizavimas etc.). Ir nors kol kas LDDP frakciją paliko tik du žmonės, artimiausiu metu gali įvykti visiška griūtis, nes viršų imant partijos radikals, visi aplinkiniai kečliais į LDDP atėję ar likę joje nenomenklatūriniai veikėjai ieškos pasitraukimo galimybių.

Šios griūties neįmanoma suturėti, nes neįmanoma sustabdyti LDDP radikalų, kurie regi, jog "procesas neina", taip pat mato, jog daugybė žmonių (tarp jų ir partijos draugai) sparciai turtėja, bet mano, kad taip neturėtų būti.

Atėjusi į valdžią su sparnuotu šūkiu, jog Sąjūdis sugriovė šalies ekonomiką, ypač žemės ūkį, LDDP skubėjo taisyti būtent tai, ką reikėjo baigti griauti, ir patyrė visiška fiasko, nes būtent jų pagrindiniai rėmėjai žemdirbiai dabar grasina visuotiniu streiku.

... Per šiuos metus praktiškai nebuvo mėnesio, kad dabartinės valdžios žmonės, neišskiriant nė paties Prezidento, neišveltų į koki nors politinį ar finansinį skandalą. Žlugus "kompetencijos" mitui, išryškėjo, jog A. Brazauskas ir LDDP lyderiai labiau vertina ištikimybę sau, negu politiko autoritetą visuomenėje ir jo išmanyamą. Per pirmuosius valdymo metus LDDP pademonstravo, jog jai labiausiai trūksta to paties, kuo ji kaltino G. Vagnorių ir Sąjūdį apskritai - kompetencijos.

Apskritai susidaro išpūdis, kad tiek Prezidentūroje, tiek Vyriausybėje artimiausiu metu galimos įvairiausios komplikacijos.

Antai Prezidento patarėjas A. Sadeckas, kuris G. Vagnoriaus laikais buvo atleistas iš Vidaus reikalų ministerijos kovos su organizuotu nusikalstamumu skyriaus vadovu ir buvo vaizduojamas kaip sąjūdininkų auka, iš Prezidentūros pasitraukė mislingomis aplinkybėmis (atleistas pačiam prašant, nors, kaip atrodo, prašymas nebuvo labai entuziastingas). Apskritai kova už Prezidentą, už galimybę daryti įtaką jam ateityje dar labiau paastres.

Kalitinimai, praėjusią savaitę LDDP mesti G. Vagnoriui, A. Abišalai ir E. Kunevičienei dėl valstybės lėšų švaistymo, būtų efektyviai paveikę rinkėjus lygiai prieš metus, kai šalyje tvyrojo LDDP pergalės euforija, tačiau šiandien, kai "savoje" - brazauskinėje - rinkimų apygardoje LDDP kandidatas su tūkstančiu balsų sugeba aplenkti tik Laisvės lygos veikėją, kai darbiečių politikai taip pat yra įklimpe kreditų skandaluose ir kitose aferose (vien ko

lams) milteliai, kuriuos perka Prancūzija. Gautais frankais atnaujinama ir tobulinama Varėnos sviesto gamykla.

● PANEVĖŽIEČIAI džiaugiasi "Čičinsko" alumi, kuris esąs geriausias "Kalnapilio" gaminyš. Tokios nuomonės yra ne tik Panevėžyje apsilankantys ambasadoriai bei kiti užsieniečiai, bet ir "Balticum" klubą pakviesti alaus ragautojai. Tai liudija ir "Kalnapilio" alaus daryklos pasirašyta statyba su viena vokiečių firma. Tikimasi gauti lėšų techniskam persitvarkymui. Tada panevėžiečių "Čičinskas" galės varžytis su uteniškių alumi ir gal net iškelti užsienin.

SURADO IŠEITI

Varėnos Darbo Birža surengė siuvėjų kursus, kurie truks 4 mėnesius. Juos lanko 50 moterų ir 2 vyrai. Mokymo išlaidas apmokės minima birža. Ji sudarė sutartį su akeine bendrove "Merkyš", kad kursus baigusieji būtų priimti į darbą. Kurie nenorėtų dirbti "Merkyje" turės teisę siūti asmeniškai arba steigti savo siuvyklas. Šiuo metu Varėnos biržoje yra užsiregistravę 397 bedarbiai.

KODĖL NESIRAŠO SUTARTIES?

Šiaulių miesto savivaldybė, paminėjusi 1991 m. 200 metų savivaldybės jubiliejų, per savo pastato fasadą atnaujino ir pastatė bokštėli, kuriame, sutaupius lėsas, nutarė įrengti laikrodį su muzika.

Pradėjo tartis su viena St. Petersburg'o firma Rusijoje, kad pagamintų laikrodžio mechanizmą. Bet derybos įstrigo dėl vieno joso punkto: jeigu laikrodis nebus laiku arba visai nepagamintas (nors žadėtas), gamykla privalėtų gražinti pinigų, ir taip pat atlyginti už vėlavimą. Šiaulių miesto savivaldybė be raštiškos garantijos nuo užsakymo susilaiko. Ir gerai daro! Normalioje prekyboje, prestižinė imonė

vertas Klaipėdos krantinės privatizavimas), vis daugiau žmonių gali tai palaikyti paprasčiausiu atpirkimo ožio ieškojimu. Pagaliau, jei jau būtų elgiamasi pagal ištatymo raide, šalia Sąjūdžio politikų reikėjo įrašyti bent jau pirmąjį savo premjerą B. Lubi, kurio ne vienas potvarkis taip pat prasilenkė su ištatymu ir buvo susijęs su valstybės turtais.

Darbiečiams aiškiai neužteko tam ryžto, todėl ši akcija greitai gali atsigręžti prieš juos pačius, nes tai skatins spaudą ieškoti naujų paralelių tarp apkalintų Sąjūdžio veikėjų ir tebeskelbiančių tokią nesamone, kaip Sąjūdis ir G. Vagnorius sugriovė Lietuvos ekonomiką".

Užtenka atidžiau pasiziūrėti į procesus, vykstančius Baltarusijoje, Ukrainoje, Rusijoje, kur valdė "kompetetingieji" partiečiai, nemanę griauti kolūkių, ir pasirodys, kad šios šalys išgyvena (tik su pavėlavimu) tą patį, ką Lietuva prieš porą metų. Sąjūdi galima kaltinti tuo pačiu kuo ir LDDP, t.y. neryžtinga, nenuoseklia ir iš esmės socialistine ūkio politika, neleidusia Lietuvos ekonomikos reformuoti taip pat greitai, kaip pavyzdžiui, Lenkijos.

Šiuo metu LDDP, griebdama G. Vagnorių & Co už ragų, rizikuoja išvelti į desajūdzavimo aferą, panašiai kaip Sąjūdis savo laikais įklimo ir nugrimzdo su dekomunizavimo ir dekagebizavimo dalykais.

Šalies užsienio politika, kurią Prezidentas penktadienį pavadino graudžiai - "tylia", nors Rusijos karinis kontingentas ir buvo išvestas laiku, taip pat nėra tokia, kuria būtų galima labai girtis. Netgi galima sakyti, kad rusų kariai pasitraukė iš Lietuvos, nepaisant LDDP išankstinio noro nusileisti Rusijos spaudimui (P. Gylio vizitai į Maskvą vasarą).

Dauguma šalies Prezidento užsienio vizitų, kaip ir V. Landsbergio laikais, LDDP labai kritikuotų, tebuvo "prisirašymo" lygio. Tą, po vizito į Kiniją pripažino ir pats A. Brazauskas. Na, šalies Prezidento žodžiai, skirti Tibeto laisvės kovai, sugrįžus iš komunistinės Kinijos, buvo tiesiog gėdingi ir skambėjo kaip pasityčiojimas iš Lietuvos 1990-1991 metų istorijos.

Niekuo dabartinė valdžia negali pasigirti sveikatos apsaugos ir socialinio draudimo sistemų reformos srityje, kur išlaikytas absoliutus sovietinis status quo. Apie krašto apsaugos tarnybą apskritai kalbėti neverta: valdžios elgesys kelių savanorių pasitraukimo i mišką metu buvo bailus ir nevykęs, kai iš esmės buvo pasikliaujama tik Apaizda.

Vienintelė sritis, kurioje dabartinė valdžia mėgina perimti iniciatyvą, yra kova su nusikaltėlių gaujomis, ir, pavyzdžiui, jei artimiausiu metu iš tikrųjų būtų paskelbti visi žurnalisto V. Lingio žudikai, Vyriausybė ir apskritai valdžia neabejotinai pakeltų savo reitingą. Visose kitose srityse pokyčiai jei ir vyksta, tai tik nepaisant LDDP valdžios veiksmų.

Rimvydas Vakarka - iš "Lietuvos rytas", gruodžio 7 d..

1993.

kiekvienam užsakovui su malonumu garantuoja darbo atlikimą.

● KAUNAS apsižiopsojo? Televizijos programoje neseniai buvo rodomos Kau- no Senamiesčio ir Aleksoto vietovės. Saulius Bukauskas pastebėjo ir parašė "Lietuvos rytui" kad operatorius nenukreipė savo kameros į keturių ant tilto stūksančių bokštelių viršų. Nenukreipė - ir labai gerai padarė, nes tada visi televizijos žiurovai būtų pamatę ten tebesipuikuojančius LSSR herbų, apjuos- tus revoliucinėmis vėliavomis... Aleksoto tiltas, pagal lentelės užrašą, baigtas statyti 1948 m. Mini- mi bokšteliai buvo reikalingi tiltui pakelti, kuomet prekybiniai laivai plaukdavo pro tą vietą.

Dabar daug labiau tiktu bokštelius panaudoti kitiems simboliams. Kas pajudės tai padaryti?

DAIL. K. VARNELIO MUZIEJUS VILNIUJE

Nemaža čikagiečių gerai prisimena dail. Kazi Varne- li, kuris ilgoką laiką gyveno Čikagoje ir čia dėstė vietinėje kolegijoje. Pablo- gėjus jo sveikatai, gydyto- jų patarimu turėjo išsikelti į JAV rytus, ir apsigyventi toliau nuo didelių miestų. Čia jis išigijo "Vil- la Virginia", esančią pusiau- sudaryta speciali komisija. kelėje tarp Bostono ir Idomo, kiek dar siurprizų Niujorko. Šioje sodyboje, bus atrasta?

Pastabos - Pastabėlės ...

PO GROŽIO KARALAITĖS RINKIMŲ

Teko stebėti gražiausios lietuvaits rinkimus Vilniuje ir labai nustebau, kai išrinktoji gražuolė buvo perjuosta baltu kaspiniu, ant kurio buvo užrašyta "MIS LIETUVA". Labai juokingai atrodė tas užrašas, nes visame pasaulyje, kokia bebūtų valstybės kalba, ant gražuolių konkurso juostos būna visuomet užrašyta "MISS" (su dviem S).

"Miss" angly kalboje reiškia "Panelė", ir jeigu naudojamas šis angliškas žodis, tai niekas neturi teisės jį kitaip rašyti, kaip rašoma toje kalboje. Kitaip - būtų lyg lietuvių kalbos žodį "Panelė" rašytų pav., "Pane".

Tik pagalvokite, kaip atrodytų, jei ši išrinktoji lietuvaite gražuolė važiuotų dalyvauti į gražuolių rinkimus, kur viso pasaulio merginos turėtų ant savo juostų "Miss", tik viena Lietuvos atstovė atvyktų su užrašu "Mis"... Ką tuomet visi pagalvotų? Kad lietuviai nemoka angliškai rašyti, ar-kad jiems trūksta kultūros...

Baltijos Sūnus

3 psl.

DU KŪČIŲ VAKARAI ŠIAURĖJE

Kūčios! Gražiausia, labiausiai vaikystėje laukta šventė. Po balta drobine staltiese - kvepiantis šienas, o ant stalo - neišpasakyti gardumynai.

Bet mes jau nebe vaikai. Ir mūsų namai - ne namai, o Komijos lagerio barakai, apjuosti spygliuotomis vielomis pagražinti "vyškomis", iš kurių automatai kyšo. Į mus nutaikyti. Gruodyje dažniau mūsų lietuvių brigada gaudavo siuntinių, laiškų. Nuo tada ir pradėdavome laukti Kūčių. O kurios gaudavo, vis kaupėme ką nors skanesnio švenčių stalui: baltesnį džiuvesėlį, džiovintų obuoliukų ar riestutų saujelę, net kartais ir vieną kitą saldainį. Gruodyje kai kam net prėskūčių ar aguonų maišiuką rūpestingai namiškaiai į siuntinį įdėdavo. Ir kalėdačio, žiūrėk, nepamiršdavo: įvynioję į sasiuvinio lapelį, visų mūsų džiaugsmui atsiųsdavo. O kas negaudavome siuntinių, jau prieš kelis mėnesius pradėdavome rinkti cukraus trupinėlį Kūčių stalui.

Speiguotą Kūčių dieną grįžusios iš darbo, šaltoje barako priemenėje gražiai nusiprausėme veidus, pasidalydamos kvepiančiu kažkieno muilu, o tada vadinamojoje brigados sekcijoje rengėmės, puošėmės: kas kasas pynė, kas šviesias apykaklaites siuvo prie valdiškų suknelių. Paskui baltom paklodėm dengėme iš vidurinės sekcijos atneštus stalus. Viduryje stalo atsirado eglės šakutė, žvakutės galas... Štai jau sutrintos aguonos, po lašelį į puodelius išpilstytas aguonų pienas, po keletą prėskūčių imesta, kad išmirktyt. Ant duonos išdėliotos varganos žuvelės - tai mūsų silkes. Bet didžiausias stbuklas - tortas iš smulkiai sutrintų duonos džiuvesėlių, sudrėkintų cukraus sirupu. Nei iki to vakaro, nei vėliau nieko gardesnio neteko valgyti! Susėdusios už Kūčių stalo, užgesinome šviesą, uždegėme žvakutę. Kartojome maldos žodžius. Braukėme ašara...

Gretimose sekcijose - tylu kaip niekada. Ten gyvena dvi rusų ir ukrainiečių brigados. Jos supranta, kad pas mus šventė, ir viena kitą tildo, ramina. Labai tyliai, kad neprisišauktume savo "angelų sargų", giedame "Tyliają naktį", "Marija, Marija" ir žinoma, "Leiskit į Tėvynę"... Paskui viena kitai padėkojusios už Kūčias, einame sapnuoti šviesių kalėdinių sapnų: tėviškos dangų, žydrųjų rugių lauką, bitučių dūgesį vyšnių žieduose...

Už menką "pražangą"- žingsnį į šoną, einant į darbą kolonoje, mūsų brigadą nutarė nubausti.

Po sunkios ir ilgos darbo dienos per plačią tundrą nuaidėjo miesto šiluminės stoties sirena, skelbianti darbo pabaigą. Dangus kaip milžiniška juoda eglė sužibo, sutvisko tūkstančiais žvaigždžių... Per pasaulį žengė Kūčių vakaras.

Sniegas piktaigiai girgždėjo po nueinančiųjų kolonose kojomis, o mūsų lietuvių, brigadą paliko. Gūdžioje šiaurės naktyje liko 30 merginų, keturi kareiviai su automatais ir du vilksniai.

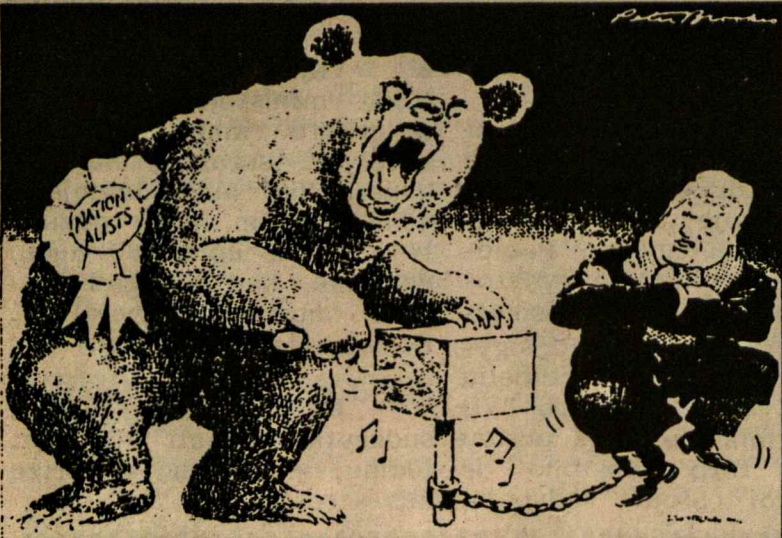
Po valandžiukės išvedė į kelia, mums liepė bėgti. Bėgome kiek jėgos leido, iš baimės užmirusios nuovargi ir alkį. Paskui liepė sustoti. Brigadą padalijo į dvi dalis: vienas nuvarė į griovį dešinėje, o kitas - kairėje. Išakė gulti ir šliaužti. Baudimo operacija lydėjo riksmu, užtaisomų automatų traškėjimas ir šūnų draskymasis, lojimas. Vos kilstelėjus galvą, pasigirdavo dar baisesnis riksmas ir automatų barškimas.

Viskas susimaišė: ašaros, vaitojimai, prakaitas ir sniegas. Kairėje, burnoje, plaukuose - visur šaltas paraližuojantis sniegas. O šliaužti reikia. Dar liko du kilometrai kelio. Grioviai gilūs, sniego virš galvos... "Po plastunski, po plastunski,... matji!" - klykia kareiviai. Kai viena mergaitė prarado sąmonę, sargyba pasigailėjo - leido iš griovių išeiti į kelią. O tuo metu milijonai šeimų pasaulyje šventė Kūčias, dalijosi kalėdačiais, būrė laimę...

Grįžusios prie savo "namų" spygliuotų vartų, dar kokią valandą apledėjusios, vos laikydamosios ant kojų, protestavome - nesutikome eiti į zoną. Vargani, betisiai žmogučiai! Norėjome įrodyti menkutę, bet žmogišką savo teisybę. Stingo, ledėjo drabužiai, kaustydami ir sielą. Ryškiai apšviesta zona, apraizgyta keliomis eilėmis spygliuotų vielų, atrodė kaip laimės ir šilumos rojus. Paskui, negalėdamos užmigti, atsikvošėjusios nuo patirto siaubo, viena kitos klausinėjome: "Už ką mus taip kankino?... Nejaugi už tą netyčią žengtą žingsnį?" Kūčių vakaro šventę paliko me aplaistytą baimės asaromis tundros griovių sniege.

Aldona Mackevičiūtė-Kairaitienė

(Iš "Tremtinys")

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 850.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis kapitalas neličiamas. Tik palūkanos gali būti skiriamos lietuviškai veiklai.

Sudarydami testamentus, prisiminkime Kanados lietuvių fondą (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais - aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Aukos siųsti: Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Žinokime kad:

FONDO TIKSLAS - LIETUVYBĖS ISLAIKYMAS

LENINO STOVYLA - METALO LAUŽO KRŪVOJE

Idomų aprašymą apie metalo laužo supirkinėtojo darbą atspausdino Montrealio dienraštis THE GAZETTE sausio mėn. 12 d. JAV Willimantik vietoje, Connecticut, i Schilberg brolių verslo įmonę atkeliavo didelis talpintuvas iš Estijos praeitų metų vasarą. Jis buvo prigrūstas vario vielų ir vamzdžių, senų žalvarinių padėklų, durų rankenų, kanalizacijos vamzdžių ir t.t. Iš tos krūvos kyšojo vyriška žalvarinė koja.

Nustebę darbininkai atkapstė užtvirtusį metalo laužą nuo kojos ir dar labiau nustebę, kai pasirodė ir visa povyzą: "tai buvo Vladimir Lenin'as, gulintis tame talpintuve, lyg karsite" - pasakojo šios įmonės vienas savininkų, kuris jau 16 metų vertėsi metalo laužo prekyba ir niekad nebuvo dar užtikęs tokios - visos stovylos - atmatos.

Ši Lenin'o stovyla puikavosi St. Petersburg'e, buv. Sovietų Rusijoje, o dabar parduodama ne brangiau, negu paprasta netalo atlie-

ka, pagal svorį už 1,000 dolerių. Ji sveria apie 1,200 kg., ir dar teberiošo laužyne, kartu su telefonų laidais, varinių vielų liekanomis, 12-kos pėdų aukščio, Leninas valdovišku žvilgsniu, viena ranka kisenėje, kita laikanti švarko atlapą...

Kokiu būdu ir kas šią stovylą atidavė pardavimui - neaišku, tikrai iškaltos stovylos užnugaryje užrašas smulkiais raidelėmis byloja, kad ji buvusi nulietą 1956 m. netoli Maskvos garsioje liejykloje, apmokėta Rusų Meno Fondo ištekliais.

Harvard'e esančio Rusų Tyrimo Centre vienas direktorių, Marshall Goldman sako, kad revoliucijos laikais Rusijoje vyravo paprotys nuversti statulas buvusių herojų ir toks jis išlikęs iki dabar.

"Ironiška" - kalbėjo jis žurnalistams, - "kad taip sunkiai vykstant reformoms, daugelis Rusijoje pradėjo galvoti apie "senas geras" Lenin'o garbinimo laikų dienas. Ko gero, ir tokios statulos kaina kolekcionierių tarpe galės pakilti.

Ištrėmimo Norvegijoje

D. R u g i n i s

/ Iš dienoraščio/

Pagaliau, prieš Naujus Metus tą sekmadienį nedirbame, gauname šnapso ir linksmai pas norvegą sutinkame Naujuosius Metus, jaukiai besivaikindami, bėdinuodami. Išsiaiškiname, kad nėra vilties žiemos metu pabėgti į Švediją.

Po Naujų Metų - laikas vėl sau bėga, mes, keli jaunieji, nuo kalnų vežame malkas su rogėmis, kurios skriste skrenda pakalnėn, lyg būtume važiuavę automobiliu. Sausio mėn. 24 d. sukako jau 6 mėnesiai, kai likimas mane atskyrė nuo namų. Frontas šiuo metu vyksta Poznanės, Breslaujos ir Elbingo vietovėse. Turėtų mūsų vargai greitai baigtis. Persikeliam į naują vietą už 40 km. - Sagpolen. Čia barakai atrodė pirmos rūšies - apšildomi gerai. Pradedame pilti geležinkelinių pylimų ir rengiamės kalti tunelį. Darbas ilgas - 9 valandas šaltyje. Maistas nepakankamas, ir tai numušia nuotaiką. Gerai dar, kad iš norvegų gauname pirkti žuvies. Visi norime iš čia išvykti. Aš sapnuoju namus, Lietuvą ir darosi sunku viską perprasti ir pernešti.

Vasario 25 d. gauname įsakymą nutraukti darbus, nes vyksime į Pietų Norvegiją. Linksmai sutinkame šią naujieną. Apie 5-tą dieną praleidžiame besimokydami kalbos ir šiaip besitvarkydami. Pagaliau - vėl įsakymas eiti į darbus, nes O.T. meta iš barakų... Po galais...

Verbų sekmadienis. Pavalgome pietus ir ilsimės. Tik staiga - įsakymas: išvykstame už 2-jų valandų. Visur sujudimas ir triukšmas, sėdame į sunkvežimius ir atsidiuriame Drag uoste. Kraunamės į nedidoką laivą ir naktį, 11 val. plaukiame. Stebiuosi, koks kariškas gyvenimas: šien dien čia - rytą jau kitur! Kovo 26 jau Narvike išsikrauname ir persikeliam į didelį transportinį laivą "Gotha". Kartu pasikrauna ir 3-įjį kuopą, kur sutinkame ir savo draugus.

Laivas pasuka Pietų link. Pakrantėse matyti nameliai ir nuo kalnų tirpstantis sniegas. Paliekame šiaurę, jos pasvaistes, ir trečią kelionės dieną atplaukiame į Moesjoen uostą. Iškravę savo kuopos turta, patalpinam netoliese esančiuose barakuose. Mūsų laikinos buveinės yra norvegų butuose. Čia - pavasaris, šilta, nuo kalnų teka upeliai viskas džiugina širdį, lyg ji iki dabar šiaurėje būtų sušalus. Gauname butą vienoje norvegų mokykloje kalnuose. Ateina Didžiojo Šeštadienio diena. Gauname šokią tokią "marketendervare". Nueinam pas norvegus ir nusiperkam pieno, duonos ir konservuotos žuvies. Balandžio 1 d. - Velykos. Rytą pakilęs, galvoju apie namus, kaip maniškaiai švenčia Velykas, ta graži gamta aplinkui labai primena namus ir Tėvynę... Šalia gulėjęs Prelgauskas pabunda garsu linksmas, nes turime ko užkasti ir mes atsakančiai užkertame. Po pusryčių nebėra kas veikti. Kalbame vis apie namus, as rasau dienoraštį ir tikiu, kad kitas Velykas švęsiai namie. Gauname po pusę pakietėlio sausainių, antrą dieną rueiname į kiną.

Karas smarkiai artėja į pabaigą. Frontas jau prie Kaselio, Viureburgo ir Bilefeldo. Tikime, kad viskas eina geryn, tas vokiečiai bus sutriuškintas. Antradienis praėjo ramiai, o trečiadienį, sugrįžę iš pirties, jau randame besipakuojančius: įsakymas vykti į stotį. Ten pasikrauname į 1 ešaloną ir išvykstame Pietų kryptimi. Naktis šalta, privažiuojame net tokių vietų, kur sniego iškritę iki 2 metrų. Tai tokia nevienoda Norvegijos gamta! Ketvirtadienio rytą atvykome į didesnę Grong stotį. Po pusryčių vėl tolyn. Kalnai mažesni ir klimatas švelnesnis. Snausoje valgomie pietus, pasiekiamo Trandheimo fjordą. Klimatas vis švelnyn ir švelnyn. Privažiuojame Steinkjer miestą. Matome daugiau dirbamos žemės ir oras jau šiltas. Stebimės gražiais norvegų ūkiais: namai baltai bei raudonai dažyti, visa aplinka sutvarkyta. Vakarp atvykstame į Levanger miestą, ir netrukus atvykstam į Skotval stotelę. Čia mus pasitinka viršija ir nuveda į barakus. Po kelionės nuvargę, greitai užmiegame. Rytą iškrauname traukinį, pas norvegus nusiperkam pieno, bulvių, kiaušinių ir kitų gėrybių. Gobšeni net springsta bevalgydami... Čia apsigyvena kuopos štabas, įrengiami sandėliai, ir kt. Trečią dieną mus suskirsto komandomis ir praneša, kad po pietų - išvažiuosime. I mūsų komandą įeina 40 žmonių - 20 lietuvių, 20 vokiečių. Nuvažiuojame į Skogn, apie 30 km. nuo Skotval. Apsistojame apie 3 km. nuo stoties, vidur kaimo kažkokioje, matyt, šokių ar susirinkimų salėje. Vienaime gale įrengta virtuvė ir sandėlys, antrame dar vienas kambarys-skaitykla. Išeiname darban, kirsti miško.

Užbarikaduotas Žvėryno tiltas Vilniuje - užkirstas kelias į Parlamento rūmus. 1991.01.17. V. Dimo nuotr.

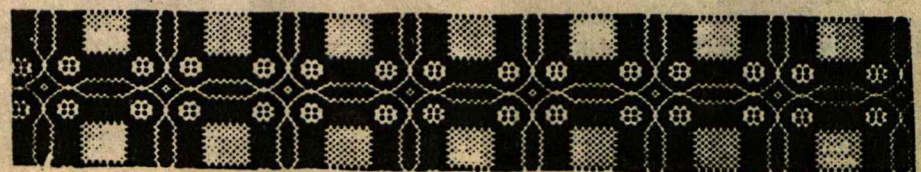
Irankiai labai prasti, be to - lijo. Nuotaika nekokia, nes viršila, komandos viršininkas neleidia niekur išeiti. Valdiškas maistas prastas. Rūkalų visai neduoda. Juo tolyn, juo mes susigyvenam ir pradėdam išeidinėti į kaimus. Darbo normą sukertame iki pietų, o popietė laisva. Sudėję pinigų ir priperka maisto į virtuvę ir mes patys dar prisiperkame visokių ūkiškų gėrybių. Taigi, dabar valgome kaip pas mamą! Fronto reikalai visai gerai atrodo, nes jau greitai amerikona, anglai, rusai susisieks. Vokiečiai tikrai stena, šaukia "alles kaput...alles scheisse" Mes, lietuviai, džiūgaujame, kad bent kartą pasibaigs mūsų belaisvė. Balandžio 18 d. kautynės vyksta prie Magdeburgo, Leipziger Dresdeno, Frankfurto, Štetino... Greitai, tikimės, bus taika, o ir oras gražus - pavasaris! Norvegijos ūkininkai sėja pavasario sėją. Balandžio 22 d. vakare mūsų grupelė su gerais balsais sutraukiame lietuvišką dainą. Gražiai ji skamba norvegų kalnuose. Mudu su Petriku kitą dieną einame pamedžioti maisto. Daugumas gyventojų, vokiečių įpykinti, nenori nieko mums parduoti. Ypatingai pažymėtina - tai švara ir tvarkingumas. Visur elektrifikuota: elektrinės krosnys, gražūs baldai, indai, ir kt. Norint taip sutvarkyti Lietuvą, gal reikėtų 100 metų...Gaila, kad ji taip atsilikusi. Bet, kad ir kaip čia gražiai gyvena žmonės, kad ir kaip graži gamta - vistik grįžčiau į Tėvynę. Balandžio 24 d. sukako jau - 9 mėnesiai kai mes be Tėvynės... Kalbamės, kad už mėnesio tai tikrai karas bus pasibaigęs. Gegužės 1 d. lijo, tai į darbą nėjome, bet į galvą vis lenda keistos mintys apie Tėvynę ir artimuosius. Kita diena - graži, ir mes išeiname į darbus, tik tos mintys vis nepalieka ramybės. Švilpukas sušvilpė pietums, ir čia išgirstu didžiausią naujieną: vienas vokiečių pasako, kad yra žuvis Hitleris. Pavalgęs, kaip ant mielių bėgu pas draugus. Sužinoję šią žinią visi su didžiausiu triukšmu politikuojuome. Baigę darbą, grįžtame namo. Vokiečiai vaikšto nuleidę nosis. Dabar - karas tikrai jau baigsis, mūsų kalbos kuo linksniausios. Vakare girdime iš Oslo radijo stoties, kad Vokietijoje nebėlio valdžios. Gegužės 4 d. grįžę iš darbo, sužinojome, kad tikrai karas kaip ir baigtas, nes su anglais ir amerikiečiais visai nebekariaujama. Mūsų nuotaika pakilus. Gegužės 5 d. - bas iki pietų, po pietų sukertam malkas sekmadienį! Atvykęs kuopos vadas plačiau nušviečia padėtį: sako, gal būsime internuoti...Visokios mintys lenda į galvą: kas dedasi mūsų Tėvynėje? Kaip toliau vystysis politiniai įvykiai? Gegužės 6 d. rytą atlieku sargybos pareigas. Dulksnoja smulkus lietus. Medžiai skleidžia pirmuosius savo lapelius, kurie tokie gražūs, švelnūs, lyg ateinanti taika. Slenka diena, vakare sužinojome, kad anglų parašutinkiniai užėmė Kopenhagą. Prieš anglus nebekariaujama. Pirmdienio rytą sukylam į darbą. Sklinda visokios kalbos ir spėliojimai. Pavalgome pietus. Vokiečiai lyg muilo užvalgę. Mūsųose - gyvi, linksni pasikalbėjimai. Žiūrime, kad norvegų namuose pradeda kilti vėliavos. Viena, antra trečia... Ir pagaliau visa Norvegija pražysta vėliavomis. Pagaliau - praneša, kad tarp gegužės 7-8 d., 12 val. bus sustabdyti visuose frontuose karo veiksmai. Vokiečiai kapituliuoja be sąlygų. Džiūgaujame, sveikiname vienas kitą. Aš su savo draugu Ad. Turcinsku išeiname į kaimą. Norvegai visur džiūgauja, visi šventadieniškai apsirengę. Seniai svajotoji taika - atėjo! Pasipirkę maisto, vakare išsikepam kiaušinių sūsnę su lašinukais ir taikos proga užkertame.

Rytą išeinam darban, nes naujų įsakymų dar nėra. Radijas tyli. Pagaliau apie 6 val. išgirstame, kad Oslo mieste yra išsikėlę škotų daliniai ir greitai visa vokiečių kariuomenė bus paimta į nelaisvę. Vokiečius ši žinia visai sugniuždina.

Gegužės 9 d. dirbant atvyksta kuopos vadas ir praneša, kad bus padidintas maistas, o kad karas baigtas, tai gal greitai mes vyksime į Tėvynę. Gegužės 10 d. atveža šnapso, cigarečių. Plėsiame dainas, net stogas kilnojasi. Rytą, gegužės 11 d. sukylam pusryčių, jau žadam dalintis gėrybes, ir štai atvyksta kelios kuopos mašinos ir kuopininkas su įsakymu tuojau susipakuoti ir išvykti. Tuoj susipakuojam ir keliaujam. Sustojam kareivinėse. Skatval Hamer, įsikuriame viename barake, gauname gero maisto. Vėl perkeliame į kitą baraką, susitvarkome naujoje vietoje. Ir čia gauname šnapso, cigarečių, tabako.

Vakarp vienas mano draugų Juzokas - sako, kad kaž kur mašinoje yra vyno. Sakau, einam. Nuėję į garažą, kur sustatytos mašinos, įlendam į vieną jų ir iš ten ištraukiam po butelį vyno. Parsinešę, išgeriam. Parsinešam ir daugiau. Jau truputį įkauštam, jau didesnė grupė nueinam, susidaro linksmas būrelis! Atvažiuoja vienas sunkvežimis su konservais. Einame jų krauti ir aš, prisimęs jų glėbį, parnešu į kambarį. Prisivalgom ir prisigeriam, kiek tik telpa. Aš su draugu B. nuėję iškeliam džė su 100 pėkelių tabokos. Parsinešu ir nuivirstu į lovą. Rytą sukylam - didžiausia netvarka! Pasirodo, B. užmigo mašinoje ir draugai jį parsinešė namo. Nusidraskom visus ženklus nuo rūbų. Bataliono vadas, išrikiavęs išbara ir sako, kad negausim pietų. Surenka šalmus ir dujokaukes. Vėl įsakymas persikraustyti į tą patį baraką. Vieni juokai! Šiaip taip sugulam.

(bus daugiau)

PENKTOJI VERONIKA

Mėsininkas Kingas

Nusipirkusi namus, Veronika Šventarienė iš pradžių džiaugėsi, kad dabar jau turės savo pastogę. Kurį laiką tai buvo pagrindinis jos džiaugsmas. Jeigu saulė žvilgt-rėdavo pro langą svetimuos namuos, ieškodama žmogaus, tai Veronikai rodydavos, kad ne jai skirta visa ta svie-sybė. Kieno namai, to, turbūt, ir saulė ieško ir tik tuo tarpu nesuranda savininko ir laukdama užsibūna. O dabar jau ir saulė jos, jeigu norite žinoti, ir tasai medis kampe - jos, Veronikos. Net ir paukštis, nusileidęs pastrekinėti ar pasikapstyti pernykščiuose lapuose patvoryje, irgi jos. Taip, paukštis purptelės, ir jo gal niekada to paties dau-giau gyvenime nebematysi, bet tuo metu, kol krapstosi už jos lango, jis yra tarytum lyg Veronikos, kaip ir api-puves ir atsokęs nuo tvoros lentgalis.

Toks jutimas Veronikai buvo malonus. Bet su namais atėjo ir kiti malonumai. Kai ji su Kostu apžiūrinėjo tuos namus, jai dar ypač patiko, kad čia pat ir pagrindinė gatvė. Paėjėjai truputį ta savo gatvėle, dar pasukai pro kampa, o už kito pasisukimo jau matyti, kaip pagrindinė-je gatvėje skuba raudoni autobusai. Vadinasi, rytą tik nu-pluošei keletą minučių, sėdai autobusan ir bematant jau esi prie darbovietės durų. Kitas patogumas - toj pagrindi-nėj gatvėj ištisos marios parduotuvių, visas prekybinis centras. Tačiau Veronika pasidarė išvada, kad kasdienos reikalui parduotuvių jai pakaks čia pat, už visų tų arti-miausių kampu. Tik duonelės reikia paėjėti už antro kam-po ir zuvies. O visa kita gausi arba toje mažutėje par-duotuvėje, kur visko po truputį yra, arba anoje, kur, be kita ko, pasirūpina ir pieno išvežiojimu rytais. Už to pir-mojo kampo yra net mesinė, kurią laiko Liuteris Kingas. Jo vardas ir pavardė įrašyti priekyje virš durų, ir tik žymiai vėliau Veronika išidėmėjo, kad abiejuose galuose prie vardo ir pavardės smulkiau dar nurodyta, kada mė-sinė įsteigta. Pastebėjusi įrašė tuos 1883 metus, Veronika iš pradžių pagalvojo, kas tais metais atsitiko Lietuvoje. Kazkas atsitiko, ir istorijos vadovėliuose apie tai kalba-ma. Ne sukilimas, ne kuris nors žymus žmogus gimė tais metais, ne. Pastebėjusi tą metų įrašą virš mėsinės durų, skubėdama rytą i darba, ji atsakymą surado tik laukda-ma autobuso ir tada pati sau šyptelėjo, kad buvo užmir-šusi. Tais metais pasirodė "Ausra"! O kėl nuvažiavo i darba, tai išsprendė ir Liuterio Kingo amžiaus klausimą. Argi jis toks senas, kad nuo 1883 metų ligi šiol dar vis tebestovėtų mėsinėje? Šitaip negali būti! Liuteris Kingas amžiaus gali turėti apie 60 metų. Ji galėtų ir apsirikti, nes misteris Kingas yra storas ir nedidelis, ir jo raudo-nas veidas neturi raukšlių. Ji galėtų apsirikti penketu metų i vieną ar kitą pusę, bet jis vis tiek nėra toks se-nas, kad tebestovėtų nuo 1883 metų. Vadinasi, jo tėvas ar senelis bus pradėjęs šioje gatvėje mėsininko drba, ir dabartinis Kingas gal net ir ne Liuteris, gal Donaldas, gal Artūras, Viliamas. O gal ir Liuteris. Abraomas pagim-dė Izaoką, Izaokas pagimdė Jokubą, Jokūbas, be kita ko, pagimdė Juozapą. O šiuo Kingo atveju Liuteris galėjo pagimdyti Liuterį, o tas Liuteris kitą Liuterį, o tas ki-tas Liuteris dar vieną Liuterį, kuris, štai stovi, atsirė-męs i staktą tarpduryje ir rodo dirbtinę šypseną, kad Ve-ronika pasuka i jį. Veronika jau matė jį šitaip tarpduryje stovintį kelis kartus, kai grįždavo iš darbo, bet porą pir-mųjų šeštadienių ji neuėjo apsidairyti po didžiosios gat-vės parduotuves ir ten nusipirko ir mėsos. O Kingas, matyt, laukia pirkėjų. Penktadienio vakare ir jo pardu-otuvėje stovėjo kelios moterys. Šeštadieniais jis, atrodo, dirbo labiau įraudes - veido raudonis tarytum ir pro lan-gą stiklą pasiekdavo Veronikos akis, kai ji eidavo pro salį, nes eilutė moterų stoviniudavo prie stalų ir dar ringiuodavosi užsiritusios šaligatvyje. Tik šiekios dienos va-karais Kongas visiškai neturėdavo darbo ir dykas laukda-vo, kada ateis laikas uždaryti. Tokiu dyku metu Kostas užbėgo jau iš namų nusipikti avino pusmentės. Didžiojoj gatvėj Veronika nebegavo pusės - imk visą, mėsininkas prieš vakarą nabenori kapoti. Ne, ji nenorėjo visos men-tės. Ji būtų gavusi ir pusę, o taip negera! atsitiko tik dėl to, kad per vėlai išeita apsipirkti. Ji skundėsi: ką gi dabar rytoj valgysim? Tai Kostas ir pašoko. O gi Kin-gas? Kam gi tas Kingas dykas stoviniuoja? Jis nuskubėjo. Taip, Kingas stovėjo jau dykas ir varstė akimis pro jo du-ris įvirtusį Kostą.

- Ar tu naujas? - paklausė mėsininkas.
- Naujas, - atsakė Kostas.
- Kiek čia jūsų, tų naujų, yra?
- Šito tai aš nežinau. Kiek aš moku už tą mentę?
Kingas pasakė kaina, bet tuoj pat pradėjo taisyti Kos-to tarimą. Va, taip reikia tarti mentę! Tik taip.
- Gerai, taip ir tarsiu, - ir Kostas atsisveikino, neižiū-rėjęs mėsininko laikysenoje jokių keistumų. Per tuos me-tus ne vienas anglas stengėsi jį pamokyti. Gerai, esi sve-timas, tai gal ir žioplas kas antras žingsnis, didelis vai-kas tarp suaugusių. Gerai, prašom, mokykite, nes dėl to niekam neskauda. O jeigu ko reikia tokių pamokų metu, tai tik truputėlio kantrybės.

Kai Veronika pirmą kartą pasuko i jo parduotuvę, pa-rodęs šypseną, Kingas tuojau sukluso visas. Mėsos? Ko-kios mėsos?

- Avienos šnicelio, ponas, - tarė Veronika. - Nežinau, kiek čia imti, ar tris, ar keturis gabalus. Prašom duoti apie tris ketvirčius svaro, ponas.

- Tris ketvirčius?

Kingas sugriebė keturis gabalus ir užmetė ant svars-tykliu.

- Visa svaras, bet labai graži mėsa, - pakėlęs i Vero-niką akis, kalbėjo jis. - Tokios gražios mėsos reikia dar gerai paieškoti.

- Man būtų per daug, ponas.
- Per daug?
- Mums tik dviems žmonėms ir vienam kartui.
- Šitokios mėsos per daug? Aš galiu duoti ir vieną ga-baliuką, jei tamsta nori. Palaizysi, ir užteks.

Jis vėl kilstelėjo i Veroniką akis, bet vyniojo jai vi-sus keturis gabalus. Veronika pati pajuto, kad ji laikėsi su tuo mėsininku per daug nuolaidžiai: vis ponas, ponas. O ir tas jos prartasis ponas per daug toks negriežtas, svyruojamas, rodas neapsisprendimą. Tačiau jeigu jau vynioja, tai ar pradėsi ginčą? Tiek to. Jeigu šiai dienai bus per daug, gal ji ar Kostas subaigs valgyti rytoj.

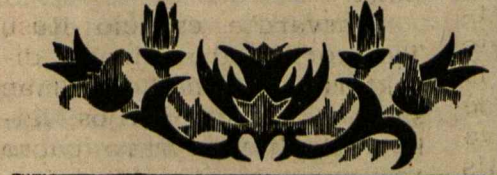
- Ar čia nauja esi? - paėmęs už mėsą pinigų, paklau-sė mėsininkas.

- Nauja.
- Aš mačiau, kad esi nauja. Aš tik stebėjausi, kad neužėini mėsos nusipirkti. Aš sau vienas galvojau, ar ir vėl viena vargšė čia apsigyveno. Matyt, kad svetimsalė. Ar lenkė?
- Ne, lietuvė.

A.B.ANTANO IR REGI-NOS PURŲ STIPENDIJOS nepasiturintiems VASARIO 16-tosios GIMNAZIJOS mokiniams skiriamos per

Tautos Fondą. Per pasku-tinius trejetą metų Purų stipendiją yra gavę 5 mo-kiniai iš Brazilijos, 1 iš Afrikos ir 2 iš Vokietijos.

Po vienerių metų mo-kiniai išvyko neblogai kel-bėdami lietuviškai, susipa-žinę su Lietuvos istorija, geografija,muzika ir papro-čiais.Taip pat ir su Lietu-va, nes buvo sudarytos są-lygos ten nuvykti.

- Lenkė ar lietuve - vis tiek. Lenkai, lietuviai, žydai, vokiečiai, vengrai, negrai, juodi, balti - prisigrūdो pilnos gatvės, maitinasi kauliukais, karvių kojelėmis ir vis perka sunims ir katėms dėžutes. Perka sunims ir katėm, o pa-tys valgo...

Misterio Kingo balsas neteko rūstumo, kai jis pradėjo kalbėti apie šunis ir kates. Jis šypsojosi.

- Aš irgi istaisyčiau katę, - pasakė Veronika, iš Kingo šypsenos nutarusi, kad jis tik šiaip sau burbuliuoja be jokio pykčio. Gal visa jo kalba ir tėra tik arklinis juokas.

- Ir tu pirksi dėžutes?

- Nežinau. Gal pirksiu dėžutes.

- Geriau pirk šitaip, kaip šiandien. Pirk ir valgyk. Nuo tų dėžučių maisto gali nusinuodyti.

Veronika jau artėjo i duris. Kas gi jam darbo? Ji pati yra girdėjusi pasakojimą, kad kai kurie indai perka sunų ir kaeių maistą dėžutėse, šutina ir pasigardžiuodami val-go. O gal jis ir skleidžia gandą, kad visi tie svetimsaliai neatveria jam pakankamai plačiai savo piniginių?

Ji jau buvo už durų, kai išgirdo Kingo šuktelėjimą.

- Ei, missis!

Veronika atsigrižo: mėsininkas mojo jai pirštu. Ji stab-telėjo - tas judantis pirštas lyg karštu vandeniu nuplikino ją. Atsirado, matai, viršininkas, kad jis sukeptų su visa savo mėsa! Paeitų iki durų, gražiai pasauktų, o dabar - kraštu-tinis stačiokas. Tačiau Veronika grįžo.

- Paimk šitą viščiuką. Žiūrėk, koks gražus, - pradėjo jis. - Aš neperku tų fabrikuose augintų. Aš perku iš far-mų - tokių mėsa saldi.

- Neturiu pinigų, - atsakė Veronika.

- Aš sakiau tau, kad jūs neturite pinigų. Visi jūs ne-turite pinigų, visi svetimsaliai. Visi jūs maitinatės iš mūsų kisenės. Kaip utelės apėsdė visą rajoną...

- Be to, kur aš dabar dėsiu tą viščiuką! Va, nusipir-kau mėsos šiam vakarui. Gal rytoj užeisiu.

- Užeik rytoj! Aš šalta! palaikysiu.

Veronika pasakė ir nuėjo. Dabar ji graužėsi eidama, kad lyg ir pažadėjo užėti rytoj. Bet ji prisitarė vien no-rėdama atsikratyti tuo senu būlium. Atsidūrusi gatvėj, ji pradėjo galvoti, kad visa jo kalba nėra juokas. O jeigu juokas, tai piktas. Utelės, girdi, mes, visi svetimsaliai! Jeigu mes utelės, tai turėtume esti poną Kingą. O iš tiesų jis ēdą mus, nes prievartą nori išplėsti pinigųs. Veronika svarsto, kad sutinka dar pirmą tokį bjaurų ang-lą prekybininką. Kiti, žiūrėk, jei atsveria tau daugiau negu prašai, tai paskui žiūrį i akis ir laukia, kol pasaky-si, ar imsi, ar paprašyti duoti tik tiek, kiek tavo iš pra-džių buvo norėta. Šitaip daro ir Viliamsonas, kuris Šven-tariams pristatinėja pieną ir kurio parduotuvėje jie perka sviestą, sūrį, arbatą, sausainius, bekoną ir kitas prekes. Bet Viliamsonas, jei ir pats patarnaus, o ne jo samdomas pardavėjas, per prievartą vis tiek neibruks, jeigu jam pasakysi: ne. Jis kantriai lauks tų tavo taip ar ne ir pa-sielgs pagal tavo šventą valią. Tokių kaip Viliamsonas prekybininkų dar yra prie dažno gatvės kampo. Jie irgi įkyrūs, ir Veronika naudotusi vien tų didžiųjų parduotuvių patarnavimais pagrindinėje gatvėje, jei jos arčiau būtų, nes ten tau viską lyg kirvių atkerta uncijos tikslumu: kiek paprašei, tiek ir gavai, arba pats pasiėmei prekę, kuri gatavai atsverta ir prie kurios pažymėta ir svoris ir kaina. Bet argi Veronika gali visą laiką bėgioti i tą pa-grindinę gatvę, ypač kai čia pat yra Viliamsonas, kuris dar ir pieno kas rytą atveža po butelį, arba kiti preky-bininkai už antrojo kampo, arba tas atšiaurusis Liuteris Kingas?

- Aš pas Kingą nebepirksiu mėsos, - pasakė Veronika savo vyrui.

- Nepirk. Mėsinių ir kitur yra.
- Tik tiek čia gerai, kad arti. Vakare eini iš darbo, užsukai ir pasiėmei, kiek tau reikia.

Ir ji papasakojo visą tą šiandien patirtąjį Kingo bjau-rumą, dėl kurio gali nusigrįžusi praskubėti pro jo mėsinę arba tiesiog ties kampu perkirsti gatvę ir praeiti pro jį kita puse. Tikras Kingas, kad jis kur prapultų su visa savo mėsine! Ji ir Kostas, abu jie, apsvarstė ir sutarė, kad šitas Kingas - pirmas jų gyvenime sutinkamas toks atšiaurus anglas prekybininkas. Argi pro jo kalbas ne bjaurumas veržiasi? Viščiuko Veronika nebeins pirkti - šeštadienį pakaks laiką pasiekti ir pagrindinei gatvei. Ten ji suras ir viščiukų. O gal ji šį savaitgalį net ir pirsks avies pusmentę, o ne viščiuką.

Per naktį Kingą ji buvo užmirsusi. Atsiminė tik rytą, kai susruošė eiti apsipirkti. Bet ji nenorėjo apie tai gal-voti. Pirmiausia dabar prąžingsnius ramiai pro jo mėsinę tolyn i miestą, pagrindinę gatvę apsipirks, kas dar rei-kalinga, ir grįs gal aplinkui, kitu keliu, ir Kingas jos ne-matys iki pirmadienio. O jeigu ir pamatys, tai kas jam darbo! Ji šita mintį išdėstė Kcostui. Kas jam, tam mėsi-ninkui? Tegu mes būsim utelės, kaip tas Kingas sako, bet juk nėra ištatymo būtinai jį palaikyti.

Kostas nešė krepšį, ir jie abu su Veronika jau suko pro kampa. Dar ankstus rytas. Veronika norėjo apsipirkti iš pat ryto ir paskui turėti ilgą laisvą pusdienį. Kingo mėsinėje stovėjo tik dvi moterys, o jis ilgų peiliu kažką raizė ir pakėlė galvą kaip tik tuo metu, kai Šventariai lėtai žingsniavo ties jo parduotuvės prekyboslau. Veronika žvilgsniu sekė jį.

- Užeim, tegu ji velniai, - pasakė ji ir pasuko i mėsinę. Kostas pristojo.

- Mieste, sakei, nusipirksim, - priminė Kostas.
- Užeim. Matai, kad žiūri akis išplėtęs.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai iškylas metu — Tautos šventės proga. Iš kairės: V. Lemkė (Vokie-tija), T. Šrigrteris (Vok.), D. Jokubaitytė (Lietuva), E. Lesmanas (Vok.), T. Hermanaitė (Vok.); toliau — V. Diavara (Mali) ir A. Kalvaitis (JAV).

Nuotr. M. Šmitienės

- As galvojau, kad praeisi, - tarė jai Kingas. - Viščių kas laukia!

- Aš buvau užmirsusi tą viščiuką.

- Užmirsusi? Kur aš jį dėčiau?

- Nežinau, ar aš norių rytdienai viščiuko.

- Nenori, - atiduok šunims, - ir šypsodamasis Kingas gaudė žvilgsnius tų dviejų moterų, kurios stovėjo mėsinė-je. Viena jų grįžtelėjo i Veroniką ir taip pat šyptelėjo. Veronika skubiai atitraukė nuo jos akis.

- Aš neturiu šuns, - pasakė ji.

- Atiduok mano šuniui. Aš nieko nesakysiu, jei atiduo-si mano šuniui. Kimai, ar tu pyksi, jei tą moteriškę tau nupirks viščiuką? Nepykši? - ir jis pasigrįžo i kitas duris - gilyn i mėsinės patalpas. Dabar Veronika pamatė didelį rudą šunį, kuris stovėjo, žiūrėjo i savo šeimininką ir viz-gino uodega. - Kimas nepyks, - Kingas nuo šuns perkėlė akis i Veroniką. - Kimas sutinka suvalgyti viščiuką.

Veronika nieko neatsakė. Ji tyliai laukė eilės. Ji gal-vojo apie tą rudą šunį, kuris nešioja Kiplingo raštų he-rojaus vardą. Ji pirmą kartą girdi šitokiu vardu šaukia-mą šunį. Kaip atrodytų, jei mes šunis pradėtume krikš-tyti Šešiavilkiais ar Gintautais pagal Vaižgantą ar Goš-tautais pagal Maironį? Arba Rainiais? Na, rainiais žmo-nės vadina katinus, bet vardą duodami pagal kailio spal-vą. Paskui ji čia pat lyg ir surado atsakymą, kodėl Kin-go šuo yra Kimas. O kai atėjo jos eilė, ji apsiniaukusia nuotaita paėmė viščiuką, sumokėjo ir tyli išėjo.

- Ar tu matai? Neleidžia nė praeiti, - teisinosi ji Kostui.

- Galima buvo ir praeiti, - atsakė Kostas.

- Iš jo kalbos reikia suprasti, kad nebegalima. Turi eiti ir pirkti.

- Žinoma, be reikalo vakar pažadėjai.

Veronika dar norėjo pakalbėti apie mėsininką Kingą, bet ji turėjo jau užėti pas Viliamsoną, atsiskaityti ten už pieną ir nusipirkti sviesto ir arbatos. Patarnavo jai pats Viliamsonas.

- Kas tas mėsininkas Kingas?- paklausė ji. - Keistas prekybininkas. Kai prisikabina, tai neatsikratysi.

Viliamsonas žiūrėjo patenkintas. Jis net nusikvatojo.
- Kingas? - Ponia, Kingui nebeina biznis. Kingas jau baigtas. Aš dar laikaus - pas mane visi svetimsaliai ima vaikams ir sau pieną ir sviestą. Aš dar išsilaikysiu, o Kingo nebėr. Kingas turėjo aukso dienas, kol čia apylinkė-je gyveno vidurinioji klasė. Kur dabar ta klasė? Ji pasi-traukė, dabar čia darbininkų rajonas. Prieš dešimtį metų tamsta čia nebūtom įkėlus i kojos, o dabar - balti ir juo-di... Darbininkai...

Iš tų sakinių Veronika suprato, kad ir Viliamsonas jau čia kartumą. Jo žodžiuose irgi skamba nepasitenkinimo gaidelė. Balti ir juodi... Darbininkai... Jis nesako, kad svetimsaliai, jis nori būti mandagus, ir Veronika galvoja, kad tiems smulkiems prekybininkams koją pakišo ne tik turtingųjų išsikraustymas is rajono, bet ir dižiosios par-duotuvės, ypač tos, kuriose pirkėjai patys sau pasitarnau-ja. Šita mintį, rodos, ji buvo užtikusi ir anglų laikraščiuo-se. Vaikščioji sau po tokią didžiulę parduotuvę, dedies i pintinę, kas tau patinka, užtinki lentynose ir tokių daly-kų, kurių, rodos, nerekėtų, bet imi juos, kaip naujieną. Pasirinkimas didelis, ir prekės pigesnės, nes jų čia daug parduodama. Štai kodėl ir Viliamsonas dirbtinai ramina save, bet jo žodžiai nudažyti baime ir slepiama neapy-kanta, o apimtas panikos Kingas jau su niekuo nesiskaito.

(bus daugiau)

N U S I Š Y P S O K I T E !

- Saugumas apklausinėja jauną žydą:
 - Ar užsienyje turi giminių?
 - Ne, iš kur turėsi.
 - Bet juk rašai i Izraelį tėvams laiškus.
 - Tai aš esu užsienyje, o jie yra savo tėvynėje!

- Išvaizduodji, mano vyras per miegus pat su savimi šne-kasi, - skundžiasi moteris savo draugėi.
 - O maniškis vien šypsosi, bjaurybė!

- Mokytojas:
 - Sakyk teisybę, ar tu pats parašei šį rašinį?Mokinys:
 - Taip, pats. Tik nužudant Cezarį padėjo tėvas.

- Vienas laukinis Afrikos gyventojas atlapnojo pas misi-jonierių ir prašo jo palaiminimo vestuvių proga. Misijo-nierius i gėdina:
 - Juk jau turi žmoną, palaiminau. Mūsų tikyba leidžia turėti tik po vieną žmoną. Dvi turėti - nuodėmė.Afriketis išėjo nusiminęs, bet po poros dienų vėl su-grįžo:
 - Dabar galite mane drąsiai laiminti, nes teturiu vie-ną žmoną.
 - O kur dėjai kitą?
 - Svalgiau!

- Petriuk,tu kairiarankis!
 - Ką darysi, kiekvienas žmogus turi koki nors trūkumą. Pasakyk, o kokia ranka tu maišai arbatą?
 - Aišku,- dešine.
 - Na matai, o visi normalūs žmonės arbatą maišo šaukšteliu.

Lietuvių Namų Žinios

• Sausio 9 d. sekmadienio popietėje Lietuvių Namuose dalyvavo 125 žmonės. Svečių knygoje pasirašė 3 iš Vilniaus.

Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN Valdybos narė D.Keršienė.

• LN sausio mėn. 13 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 180 žmonių. Svečių knygoje pasirašė V. Remesat iš Hamiltono, aktorė Virginija Kochanskytė iš Kauno, B. Bublienė iš JAV.

Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narė A. Jankaitienė.

• Du reikšmingi renginiai vyko Lietuvių Namuose: sausio mėn. 16 d. sekmadienio - Lietuvos dailininko Stasio Glinskio paroda. Jis buvo pakviestas Baltijos-Kanados kultūros pasikeitimo grupės "Baltijos Vėjas" kvietimu.

Po pietų, LN salėje vyko Kauno Teatro aktorės Virginijos Kochanskytės poezijos recitalis, pavadintas "Žodis iš širdies gilumos".

Aktorė labai įtaigiai, jausmingai skaitė išeivijos ir Lietuvos poetų eiles: Brazdžionio, Santvaro, Nagio, Gedos, M. Martinaičio, Radausko, Liūnės Sutemos. Klausytojai dar kartą įsitikino, kad gyvuoja vienišas Lietuvos literatūros lobis - poezija.

• **Slaugos Namams auکوjo:** \$150,- V. Daugelavičienė; po \$25,- J. A. Šimkus; a. a. R. Strimačio atminimui - K. P. Budrevičius; a. a. A. Dilkauskas atminimui - J. A. Šimkus.

Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvuose arba siunčiant tiesioginiai: LAB-DAROS FONDAS, Lietuvių Slaugos Namai, 1573 Bloor St., W., Toronto, Ont. M6P-1A6.

• ANAPILIS turi daug atliekamų naudotų indų. Sausio 23 d. buvo paskelb-

tas jų išpardavimas. Daug informacijos gausite pas B. Juriene tel: 275-8034 arba Anapilio raštinėje tel: 277-1270.

• KAUNO Vytauto Didžiojo Universiteto rektorius prof. B. Vaškevičius Parodų salėje, Priskikimo P-joje sausio mėn. 14 d. skaitė paskaitą apie VDU-to reikalus.

• SAUSIO 13-TAJA iškilmingai paminėjo Anapilio P-joje, 11 val. iškilmingose Mišiose, kur dalyvavo Toronto VI. PŪTVIO Šaulių Kuopa, KLK Moterų D-jos P-jos skyrius ir Toronto skautai su vėliavomis.

• IŠGANYTOJO P-ja praneša, kad kun. P. Dilys, išvykęs į Čikagą sveikatos patikrinimui, grįš į Torontą sausio mėn. 25 d.

• Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas rengia kelionę į Kaliforniją balandžio mėn. 17 d., o liepos mėn. 9 d. - į Aliaską.

Norintieji vykti į Kaliforniją prašomi neatidėliojant įmokėti \$300. Daugiau informacijų gausite pas Lydiją Balsienę, tel: 766-7724.

• Sausio 30 d., 11:14 v.r. vyks ekumeninės pamaldos Isganytojo P-jos šventovėje 1691 Bloor St., West.

Pamokslą sakys Priskikimo P-jos kun. P. Šarapnickas, OFM. Giedos parapijos choras.

Po pamaldų vyks Isganytojo P-jos metinis susirinkimas Lietuvių Namuose. Pradžiai 1 val. p.p. Visi nuoširdžiai kviečiami.

PAIEŠKOJIMAS:

Ieškomas Alfonsas Šaltys, s. Juozo, gimęs 1923 m. Vaiguvoje, Užvenčio rajone. Iš Lietuvos išvyko 1944 m. Pranešti: St. Ilgūni, 40 Martinot Ave., Rochester, N.Y., 14609-3803, USA.

VASARIO 16-TAJA
MINĖS vasario mėn. 20 d., sekmadienį, 4 val. p.p. ANAPILIO salėje, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont.

Programoje - prof. Romo VAŠTOKO paskaita. Meninę dalį atliks MAIRONIO Mokyklos choras ir Toronto jaunimo ansamblis GINTARAS.

Minėjamą rengia KLB Toronto Apylinkės Valdyba.

• Gedimino VAGNORIAUS Seimo naris, Tėvynės sąjungos vykdomojo pirmininko pranešimas įvyko 1994 m. sausio 16 d. Toronto Lietuvių Namuose.

Susirinkimą atidarė Tėvynės sąjungos Kanados skyriaus vicepirmininkas dr. R. Petrasas. Ta proga paminėta Sausio 13-oji.

Mažosios Lietuvos Fondas

217 Bedbrook Ave., Montreal West, Que. Canada H4X 1S2

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDUI AUKOJO:

\$1,100.40 - A. A. Erikos Šernienės laidotuvių proga; vardinis aukojusių sąrašas skelbiamas atskirai.

\$250.- TALKA, Kredito Unija (viso \$800.-)

\$200.- Kanados Lietuvių Fondas (viso \$1,700.-)

\$131.- prof. dr. Manfred Klein, Vokietija.

Po \$100.- A. M. Bumbuliai (viso \$320.), M. Milauskienė-Poderytė, A. Krakaitienė-Ašmytė - tėvelio Miko Ašmio 100-čiui atminti; E. Delkuvienė (viso \$160.), Lietuvių Namai (viso \$200.), C. Januškevičius (viso \$275.), Priskikimo Parapijos kredito unija (viso \$900.), N.S.W. Teachers Union, Australia, Valerija Anyšienė - A. A. Erikos Šernienės atminimui (viso \$400.), Irena Meiklejohn - A. A. motinos atminimui (viso \$255.); \$50.- L. Balsienė (viso \$1,080.); po \$30.- A. T. Gailius (viso \$210.), Būntinienė Grita - A. A. Erikos Šernienės atminimui (viso \$390.); \$20.- Viktoras Jakonis (viso \$95.)

\$10.- Vyt. Aušrotas (viso \$80.).

Nuoširdžiai dėkojame už papildomas aukas ir pozityvius mūsų darbų įvertinimus. Sveikiname naujus narius: prof. dr. Manfred Klein iš Vokietijos, Australijos Mokytojų uniją, A. Krakaitienę-Ašmytę ir M. Milauskienę-Poderytę.

Esame dėkingi Šernų šeimai už aukų nukreipimą į Mažosios Lietuvos Fondą. ML Fondo Valdyba

A. A. ERIKOS ŠERNIENĖS LAIDOTUVIŲ PROGA

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDUI AUKOJO:

US \$50.- Kregždė Viktorija; po \$50.- G. J. Jocas, dr. A. Pacevičius, P. I. Sturm, A. S. Kazlauskas, G. D. Sakas, W. Dauginis, Insurance Co., Balticorp Inc.; \$40.- M. A. Paulaitis; po \$20.- O. I. Dėlkei, M. Kybrancienė, M. Zyvatkauskas, Tautodailės Institutas, Toronto skyrius; po \$25.- T. Stanulis, Vyt. ir Audrė Veitas; po \$20.- Senkuvienė El., Valienė Ald., E. M. Kazakevičiai, A. Valiūnas, Val. Balsienė, Ir. Kairienė, I. Adomavičienė, Gerda Sillaots, V. J. Norvaišos. Urš. Bleizgienė, J. M. Trečiokas, J. Pacevičienė, H. J. Lasys, E. Bartminas, M. Vasiliauskienė, F. Mockus, R. Hirsch, V. Stanaitis, J. K. Dambaras-Janowicz, nevardinė auka; \$15.- D. Keršienė; po \$10.- A. L. Monstvilai, M. Statulevičienė, L. Draudvilienė, V. Paškus, V. Šaltmiras, A. Vačiūnas.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams. Dėkingi Šernų šeimai už aukų nukreipimą Mažosios Lietuvos Fondui. M. L. Valdyba

GEDIMINAS VAGNORIUS,

V. Petrauskas supažindino publiką su kalbėtoju G. Vagnorium.

Savo pranešime G. Vagnorius padėkojo išeivijai, prašė remti Tėvynės sąjungą, nurodė, kad kantrybė Lietuvos žmones labai daug laimėjo, nes nesilei-

Sunkioj atsiskyrimo valandoj,

A † A

KOSTUI LUKOŠIUI mirus,

žmoną BIRUTĘ, gimines ir artimuosius giliai užjaučia -

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

do išprovokuojami.

Pranešė, kad Tėvynės sąjunga auganti greitai tempu. Pradėjusi su 800 žmonių, dabar jau turi apie 30 tūkstančių narių.

Pranešimas baigtas ilgu plojimu ir gėlių išeikimu. Susidomėjimas buvo didelis, bet klausimams pritrūko laiko. Pabaigai Tėvynės sąjungos Kanados skyriaus pirm. Eug. Čuplinskis perskaitė pagrindinius partijos tikslus ir kvietė jungtis nariais ar rėmėjais.

paruošė Andrius Petrašiūnas, jr.

Mokiniai ir vaikai buvo apdovanoti dovanėlėmis ir visi pasivaikino užkandžiais. Malonu, kad gražiosios tradicijos taip sėkmingai palaikomos šio krašto lietuvių tarpe.

• PAŠVAISTĖS Choras gražiai pagiedodavo Kalėdų švenčių progą. Dirigavo ir akompanavo vargonais muz. Andrius Petrašiūnas.

• ŽŪKLAUTOJŲ ir MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "GIEDRAITIS" ruošiasi savo metiniam pobūviui balandžio mėn. 16 d., į kurio meninę programą pakvietė Londono, Ont. PAŠVAISTĖS Chora.

• GEDIMINAS VAGNORIUS sausio mėn. 23 d., sekmadienio popietėje Šiluvos Marijos P-jos paralyžiuose padarė pranešimą apie Tėvynės Sąjungos veiklą Lietuvoje. Ta proga buvo prisiminti ir SAUSIO 13-tosios įvykiai.

Tėvynės Sąjunga yra šiuo metu didžiausia opozicinė partija, o Gediminas Vagnorius, buvęs AT Lietuvos min. pirmininkas, dabar TS vykdomasis pirmininkas.

He's got a pacemaker.
She's got a grandfather.

Your donations help give someone a second chance.

Heart disease and stroke are the country's #1 killer.

But we're not fighting a losing battle. Over the past 40 years deaths from heart disease and stroke have dropped by 40%.

Today research and education, funded by your donations, are making a difference.

His pacemaker is just one example of the medical advances that save lives each day. But the battle isn't over yet.

Please give to the Heart and Stroke Foundation.

Tel.: (514) 871-0133 Fax: (514) 871-8705

NESAKYKIME: "VALGYKIME IR GERKIME, NES RYTOJ MIRSIME", bet sakykime: "DIRBKIME IR PADĖKIME VIENAS KITAM, NES ŠIANDIEN ESAME GYVI KARTU".

Havelock Ellis

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prasome skambinti tel: 233-4446

Narys "Better Business" bluro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

PARAMA 40 LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
3.75% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius	paskolas nuo 8.50%
4.00% už 1 m. term. indėlius	už nekilnojamo turto
4.00% už 2 m. term. indėlius	paskolas (mortgages):
4.50% už 3 m. term. indėlius	su nekeičiamu
5.00% už 4 m. term. indėlius	nuošimčiu
5.25% už 5 m. term. indėlius	1 metų 5.70%
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	2 metų 6.50%
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	3 metų 6.90%
4.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuošimčiu
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 5.50%
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	(variable rate)
4.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	Asmenines paskolas
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	duodame iki \$65,000 ir
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	mortgičius iki 75% įkainoto
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	turto. Kitos paskolos: (Line
3.00% už OHOSP (variable rate)	of Credit) ir antrieji mortgičiai.
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės draud.)	
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.00% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuošimčiai gali pasikeisti savaltės elgoje.

AKTYVAI PER 99 MILIJONUS DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

MasterCard Kredito kortelė SU "PARAMOS" VARDU

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad., ir treč. nuo 9 v.r. - 3:30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 valv; šeštad. nuo 9 val.r. - 1 val. p.p. BUSTINE: Lietuvių Namai, 1573 Bloor Str., West, TORONTO, Ont., M6P 1A6. Telefonas: 532-1149.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.75%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 3.75%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 4.00%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 4.00%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 4.50%	
4 metų term. indėlius 5.00%	Nekiln. turto paskolas:
5 metų term. indėlius 5.25%	Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.00%	1 metų 5.75%
1 metų GIC-met. palūk. 4.50%	2 metų 6.50%
2 metų GIC-met. palūk. 5.50%	3 metų 7.00%
3 metų GIC-met. palūk. 5.75%	
4 metų GIC-met. palūk. 6.00%	Su keičiamu nuošimčiu
5 metų GIC-met. palūk. 6.00%	1, 2 ir 3 metų 5.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP..... 3.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.25%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.00%	
Taupomąją sąskaitą 2.75%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

chicago

E. Š.

LIETUVOS KONSULATO SUKAKTIS

Lietuvos konsulas Čikagoje šiemet mini savo 70 metų gyvavimo sukaktį. Ta proga Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje (ten dabar yra Iškūrės konsultas) vasario 19 d. rengiamas priėmimas. Lietuvos gen. garbės konsulas Vlovas Kleiza i šį minėjimą per spaudą kviečia visus Čikagos apylinkės lietuvius.

ŽUVO JAUNAS LIETUVIS

Anksčiau Čikagoje gyvenęs jaunas architektas Aras Rimavičius žuvo Karibų jūroje 1993 m. gruodžio 21 d. Sakoma, kad jam besimau-dant, užvažiavo motorinis laivelis, kuris sužeidė jaunojo lietuvio galvą ir nuo žaizdų jis mirė. Apie tai parašė ir "Chicago Sun-Times" dienraštis, kuriame paminėta, kad nelaimė atsitiko prie St.Thomas salos, kurioje Aras gyveno tik daugiau kaip du mė-nisius.

NAUJAS LEIDINYS

Iš Los Angeles Čikagą pasiekė naujas leidinys, pažymėtas 1993 m. gruodžio mėn. data. Jis vadinasi "Versmė" ir duoda savo adresą: PO Box 7953 Vsn Nuys, Ca 91409. Leidė-jai, kuriais pasirašo "Lie-tuvos Nepriklausomybės rėmėjai" savo žodyje rašo: "Šis leidinys skiriamas tiems, kuriems svarbi Lie-tuos gerovė, kam rūpi Jos ateitis bei kasdieniški rei-klai. Mes suprantame, kad Lietuvoje jau darosi sudėtinga pasakyti tiesą. Dėl to mes stengsimės spausdinti viską, kas bus sudėtinga skelbti tėvynė-jė..."

Pirmame numeryje spausdinamas Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatorių) atsisakymas. Be to, rašo tos Sąjungos pirm. Gedimi-nas Vagnorius, Kęstutis Reivydis ir kt. Leidinys yra nedidukas - 8 pusl. apimties. (Kazin kodėl tos atspausdintos citatos skam-ba, kaip netikri vertimai iš sveimos kalbos? Red.).

RINKO MEDŽIAGĄ ČIKAGOJE

Dr. Kęstutis Pečkus iš Vilniaus Pedagoginio Insti-tuto buvo atvykęs į Čika-

gą rinkti medžiagą apie išeivijos lituanistinio švie-timo darbuotojus - moky-tojus, pedagogus. Ji čia buvo pakvietęs LTSC (Litu-anistikos Tyrimo ir Studijų Centras), kuris davė jam išlaikymą ir suteikė sąly-gas medžiagos rinkime. Svečias, kuris Čikagoje iš-buvo apie du mėnesius, rašo knygą, kurioje nori at-žymėti išeivijos švietimą, ir jame dirbusius žymes-niuosius asmenis. Dr. Peč-kus Vilniaus Pedagoginiame Institute skaito pedagogi-kos istorijos paskaitas.

RADIJO PROGRAMOS IŠEIVIAMS NEPANAIKINTOS

Būrys čikagiečių lietuvių kruopščiai klauso lietuvių radijo programas išeivijos lietuviams iš Vilniaus. Bu-vo paskelbta, kad jos bus nutrauktos nuo 1994 m. sausio 1 dienos, tačiau tai nepasitvirtino. Atrodo, kad dėl kai kurių išeivių reagavimo, sužinojus apie numa-tytą nutraukimą, nutarta programą palikti.

ARTEJA NEPRIKLAUSO-MYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAI

Nors dar tik ižengėme į Naujuosius Metus, įvairios organizacijos ruošiasi tradi-ciniams Nepriklausomybės minėjimams. Pagrindinis toks minėjimas įvyks vasa-rio 13 d. (sekmadienį) Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, Marquette Par-ke. Ji, kaip jau įprasta, ren-gia ALTas, kuris ragina visus tautiečius ateiti į šį minėjimą.

"CHICAGO SUN-TIME" DIENRAŠTIS APIE LIETUVIŠKUS PAPUOŠALUS

Šis Čikagos dienraštis gruodžio mėn. 20 d. net visą puslapį skyrė lietuviš-kų papuošalų -šiaudinukų aprašymui, o taip pat ir jų gamintojai - Helen Pius. Kaip žinome, šie šiaudinukai daugiausia naudojami Kalėdinių eglučių puošimui. Iliustruotame aprašyme pa-žymėta, kad ši moteris juos daro jau daugiau kaip 30 metų ir per eilę metų moko juos gaminti Balzeko Muziejuje vykstančiuose kursuose.

LIETUVIAI FUTBOLININKAI ŽAIDŽIA

"Lituanikos" futbolo klu-bo žaidėjai š.m. sausio 9 d. pradėjo žaidimus salės

futbolo pirmenybėse "Metro-politan" lygos aukščiausioje grupėje, kur dalyvauja 10 komandų. Pirmosios rungtynės mūsų šalis suvedė su praėjusių metų čempionu - "Maroons" komanda, kurią mūsų vyrai įveikė 6-3. Rungtynės vyko Odeum salėje, Villa Park mieste-lyje. Čia bus rungtyniauja-ma 9 sekmadienius. Pirmo-sios rungtynės prasideda 2:30 val., o paskutinės - penktosios 5:30 val.

IDOMUS PIANISTŲ KONCERTAS

Jau ne pirmą kartą Čikago-je pasirodo jaunų pianistų iš Lietuvos pora: Sonata ir Rokas Zubovai. Jie jau il-gesni laiką gyvena Čikago-je ir čia studijuoja, o taip pat koncertuoja ir kituose miestuose. Šis koncertas įvyko Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje, sausio 23 d. Jie čia grojo Cho-pin'o ir Čiurlionio kūrinius fortepijonui.

LIETUVOS VYČIŲ POKYLIS

Lietuvos Vyčių oranizaci-ja ruošia savo tradicinį "Lietuvos prisiminimų" po-kylių vasario 6 d. Martini-que pokylių salėje. Ši kartą bus pagerbtos tik dvi Čika-goje belikusios lietuvių pa-rapijos - Marquette Parke ir Brighton Parke ir jų kle-bonai: kun. A. Puchenski ir kun. J. Kuzirskas.

SUGRIŽO IŠ LIETUVOS

Kun. Kęstutis Trimakas, kuris anksčiau aptarnavo Šv. Antano p-jos lietuvius Ciceroje, ilgesni laiką pra-leido Lietuvoje, dėstyda-mas Vytauto Did. u-te Kaune teologijos fakultete. Savo išpūdžius papasakojo per "Margučio" radiją ir Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte, sausio 9 d. Iš Lietuvos trumpam sugrižo kun. Leonas Zaremba, anks-čiau buvęs lietuvių misijės Lemonte vedėjas, kuris pavadavo kitą jezuitų ku-nigą iš Lietuvos - Algirdą Palioką. Trys kiti Čikagos lietuviai jezuitų kunigai: Juozas Vaisnys, Anicetas Tamošaitis ir Jonas Kidy-kas išskrido į Lietuvą daly-vauti lietuvių jezuitų pro-vincijos suvažiavime Kauno mieste. Ten jau anksčiau buvo išvykęs jezuitų vyres-nysis iš Čikagos kun. Anta-nas Saulaitis.

Vilniaus Universiteto moterų choras VIRGO.

montreal

ŠIS TAS APIE "VIRGO" CHORĄ

Paskutiniu metu yra gautas patikslintas praneši-mas, kad VILNIAUS Uni-versiteto Moterų Choras VIRGO - 35 dainininkės - atvyksta koncertams į JAV ir tuo pačiu Radio Quebec choro kvietimu, atvyksta iš Bostono į Montrealį VASARIO mėn. 10 d. vaka-re ir išvyksta vasario mėn. 14 d. ryte į Torontą, Ham-iltoną, Detroitą. Kvietėjai iš JAV patvirtina, kad VIRGO turi vizas į Kanadą ir visai kelionei per JAV, taip pat turi ir apmokėtą autobusą kelio-nėms.

Dainininkių noras - pa-dainuoti ir pagiedoti Kana-dos lietuviams apsisistojimo vietoje, kur vieną kitą dieną tektų jas išlaikyti ir sutelkti auditoriją.

MONTREALYJE yra planuojamas VIRGO choro koncertas VASARIO mėn. 13 d., sekmadienį: giedotų Aušros Vartų P-jos bažny-čioje pamaldų metu ir vyktų koncertas P-jos salė-jė po pamaldų. Žinoma, tai priklauso, ar bus pajėgta susiorganizuoti, o tuo pačiu ir nuo žiemos oro, kuris paskutiniu laiku yra labai nepalankus.

Ši informacija dedama su tikslu, kad atsirastų suinteresuotų institucijų ar dainos vienetu VIRGO

MIRUSIEJI:

• A.a. Jonas MONTVY-DAS, 80 m.amžiaus, mirė sausio mėn. 16 d. Lachute ligoninėje. Palaidotas iš A.V. bažnyčios. Užuojauta artimiesiems.

choro koncertų galimy-bėms.

VIRGO choras pagarsė-jęs savo aukštu muzikiniu lygiu, dalyvavęs dainų kon-kursuose Olandijoje, Pran-cūzijoje, Vokietijoje ir Italijoje, laimėjęs žymenis.

Kvietėjas: Rev.Friday, Bir-mingham, Alabama, tel:205-823-5770. Koncerto rengėjas New Yorke- R.Kezys, tel: 718-229-9234.

Petras Adamonis, tel:514-722-3545

PROF. BR. VAŠKELIO PASKAITA MONTREALYJE

Š.m. sausio 16 d. sekma-dienį, tuojau po AV parapi-jos susirinkimo A.V. salėje prof. Bronius Vaškelis, Vytauto Didžiojo u-to rek-torius, pasinaudodamas Kalėdų švenčių atostogo-mis, sutiko aplankyti ir montrealiečius. Jį iš aero-dromo atvežė R. ir P. Bri-kiai.

Su publika supažindino Ilona Gražytė-Maziliaus-kienė.

Bronius Vaškelis Toronto u-te studijavo slavistiką,

Nuotr. Algirdo Rakausko

baigė bakalauro laipsniu. 1961 m. tame pačiame u-te gavo magistro laipsnį, ir 1964 m. Pensilvanijos u-te gavo filosofijos dak-taro laipsnį. Jis dirbo ke-liuose u-tetuose Pensilva-nijoje kaip rusų kalbos ins-truktorius, rusų literatūros lektorius ir nuo 1964 m. asistentas profesorius. Ben-dradarbiavo ir rašė įvai-riuose lietuvių laikraščiu-se ir žurnaluose, pasirašy-damas slapyvardžiais. Taip pat dirbo skautų veikloje ir buvo LE bendradarbiu. Dabar - Vytauto Didžiojo U-to rektorius Kaune.

Kauno V.D. U-tetui va-dovauja Senatas, kurio pusė narių vietiniai profesoriai ir kita pusė - atva-žiausieji iš Vakarų. Pami-nėti buvo: Ilona Gražytė, H. Dauderis, R.Vaštoka ir kt. Algas jiems šiuo metu moka vyriausybė. Studentai gau-na stipendijas, bet tik tie, kurie gerai mokosi.

U-tas atgavo senas pa-talpas, kurias nutarė atre-montuoti ir apgyvendinti svečius. Valdžia remontui

(nukelta į 8 psl.....)

AUKOS KAUNO VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETUI:

Po \$1.000,- Montrealio Aušros Vartų Parapija; Mont-realio Lietuvių Kredito Unija LITAS; \$500,- G. Montvi-lienė; po \$200,- P.R.Brikiai, J.Dabkus, Iz.Mališka, dr.J. Mališka, dr. V.Pavilaniš; po \$100,- Jz.Lukoševičius, I.Ma-ziliauskienė; po \$50,- A.Jonelis, A.Mylė, B.ir H.Nagiai, A.Staškevičius; po \$20,- A.Beniūsis, L.Gedvilaitė, J.Jurė-nas, N.P.Šv.M.MARIJOS SESERYS, S.ir V.Piečiai, A.Pie-šina, J.Šiaučiuolis, J.Skučas, B.Staškevičius, J.Vasiliauskas, I.Vazalinskienė; \$15,- A.Keblis; \$10,- O.Čečkauskienė. V.D.Universitetas nuoširdžiai dėkoja.

• Sausio 23 d. i A.V. parapiją buvo atvykę sve-čiai iš Lietuvos Kauno Technologijos Instituto prof. Henrikas Pranevičius ir doc. Vytautas Pilkauskas. Jie Montrealio Univer-sitete susipažista su kompiutrių mokslais, atlieka mokslinio tyrimo projektą. Š. m. vasario 4 d. grįžę į Lietuvą, vienerių metų bėgyje privalo paskelbti tyrimo rezultatus. Jie atvy-ko NATO lėšomis, o juos atlydėjo Petras Adamonis.

• Tradicinis pavasarinis "Nepriklausomos Lietuvos" Sapaudos Vakarais ruo-šiamas 1994 m. balandžio mėn. 4 d., šeštadienį. Prašome tą dieną rezervuoti mūsų vakarui. "NL"

• Poetės Marijos Aukštai-tės Centras, 46 Arthur Mark Drive, Port Hope, Ont., L1X 3X1 veikia, prižiūrimas A. Navikevi-čiaus. Centre galima gauti 26 autorės parašytas ir iš-leistas knygas.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

hamilton

MIRUSIŲ ATMINIMUI IR PAREIŠDAMI ARTIMIE-SIEMS UŽUOJAUTAS, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

• A.a. Emilijos Lengnikienės atminimui: po \$25,- Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas; J.E.Bajoraičiai, S.P.Daliai; po \$20,- J.G.Krištolaičiai, X.Y., J.R.Pleiniai; po \$10,- P.I.Zubai, P.M.Šiūliai, K.S.Karaškos, P.S.Kano-pai.

• A.a. Vlado Kyharto atminimui aukojo \$20,- Marija Guja.

Širdingai dėkoja už aukas

K.L.F.

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai aptarnauja lietuvius. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J.F.Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd., 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
Modernios Koplyčios

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA", LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6
TEL: 544-7125
AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.75%	asmenines paskolas 9.50%
santapus 2.25	neklm. turto pask. 1 m. 6.25%
kasd.pal.taupymo s-ta 1.75%	neklm.turto pask. 3 m. 8.25%
90 dienų indėlius 3.75%	
1 m. term. indėlius 4.75%	
1 m. term.ind.mėn.pal. 4.25%	
3 m. term.indėlius 5.00%	
5 m. term. indėlius 6.25%	
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.75%	
RRSP ir RRIF 1 m. 4.75%	
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 5.00%	
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 6.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

• A.a. Mykolas Rutkauskas 16 m. mirties sukakties proga auksinio laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" \$20,- žmona ir vaikai. Nuosirdžiai dėkojame. "NL"

(.....atkelta iš 7 psl.)

PASKAITA...

pinigų neduoda, bet laimei daktarų Uleckų šeima sušėpė \$20,000 suma, taip kad remonto reikalai pajudėjo. Šiaip jiems patiems reikia apsimokėti moksline kelionė į Vakarų Europą. Prof. Vaskeliui kelionę apmokėjo SOROS fondas, kuriam vadovauja Vyt. Gruodis. Šių kelionių tikslas susitikti su kitomis mokslo įstaigomis, daugiausia Europoje. Buvo nuvykęs į Budapeštą, kur jis gavo paramą vizituojantiems profesoriams. Norvegijoje buvo gražiai priimtas ir V.D.U.-tui atsiųsta didelė parama: 16 kompiuterių, rašomųjų mašinelių ir net vienas autobusiukas. Švedija ir Italija padės išvystyti darbo metodus, ir taip pat atsiuntė daug knygų.

U-tas dabar turi 1700 studentų, siekiančių bakalauro laipsnio, 155 - magistro ir 110 doktorantų.

Reikalingi Specialinės Rūpybos darbuotojai, kurie galėtų padėti studentams, ir Teologijos - Filosofijos dėstytojai aukštesniems kursams.

Sociologinėms programoms vadovauja 35 užsienio profesoriai, kadangi savųjų nėra.

Šis tas ir laimėta: atgautas pastatas - Pažangos Rūmai. Už pagrindinį pastatą buvo imama nuoma, bet dabar - numojo ranka.

Buvo planuojama visus Institutus prijungti prie Vilniaus U-to, bet negavo pritarimo iš paties U-to rektoriaus Kulbiliaus, tai viską paliko ateičiai.

Nepriklausomos Lietuvos laikais buvo stengiamasi kopijuoti Vakarų universitetus (1921-1940 m.), po ilgo sovietmečio, atkūrus nepriklausomybę, buvo sušilomas Universitetui amerikietiškas modelis, tačiau greitai paaiškėjo, kad jis netinkamas ir dabartinis rektorius Br.Vaskelis pareiškė, kad yra orientuojamasi į Danijos, Švedijos,

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 76 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS MONTREALYJE

[IVYKS 1994 M. VASARIO MĖN. 20 D. SEKMADIENI]

Aušros Vartų parapijoje.

11 val.r. - Iškilmingos pamaldos šventovėje
12 val. - Minėjimo Aktas salėje

Paskaitą skaitys kun. KAZIMIERAS AMBRASAS, S.J.

Meninėje programoje: Montrealio Vyrų Oktetas, vad. muz. A. STANKEVIČIAUS
Moterų Dainos Vienetas "AUŠRA"

• šilti pietūs

Įėjimas- \$15.- Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis!
Rengia KLB Montrealio Apylinkės Valdyba

Po skautų Kūčių A.V. Parapijos salėje, visi gieda kalėdines giesmes, 1993.12.16 d. Nuotr. A. Mickaus

Suomijos patirtis, kaip ir kitas Vakarų Europos sistemos.

Tiems, kurie nori studijuoti užsienyje, bus steigiami specialieji kalbų kursai ir kompiuterių instrukcijos, kurios turėtų trukti 2 metus. Tai labai palengvintų studijas Europoje.

Paskaitai baigiantis buvo klausimų, į kuriuos prof. Br. Vaskelis išsamiai atsakinėjo.

Taip pat buvo renkamos aukos Kauno U-tetui paremti. Surinkta apie \$4000.

Gaila, kad ta diena pasitaikė nepaprastai šalta, tai nedaug žmonių tepasirijo atvykti.

Apšilimui buvo užkandėlių ir karštos kavos, kas labai pataisė nuotaiką.

G.M.

• Dr. Jono BASANAVIČIAUS skautų būrelis dėkoja visiems už didelį dosnumą Kalėdų švenčių proga. Surinktas maistas buvo išdalintas Montrealio be-

namiams per Sun Youth labdaros organizacijas.

Šiuo metu broliai Vyčiai planuoja sausio 29 d. paruošti maistą šimtui asmenų ir jį sausio 30 d., per Benedict Labre House, išdalinti Montrealio benamiams. Sausio mėnesį ypatingai trūksta maisto.

Pernai skautai Vyčiai taip pat reikšmingai prisidėjo tuose pačiuose namuose suruošdami pietus šelpiniams varguoliams.

LITAS

**MONTREALIŲ LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA**

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830
FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000;
REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:	
Certifikatus 1 m.	4.00%
Certifikatus 2 m.	4.75%
Certifikatus 3 m.	5.00%
Term. indėlius:	
1 metų	3.25%
180 d. - 364 d.	3.00%
120 d. - 179 d.	3.00%
60 d. - 119 d.	2.75%
30 d. - 59 d.	2.00%
Taupymo - special.	1.50%
Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Taupymo - kasdienines	1.50%
Einamos sąsk.	1.00%
RRIF-RRSP - 1 m.term.	4.00%
RRIF-RRSP - 2 m.term.	4.75%
RRIF-RRSP - 3 m.term.	5.00%
RRIF - RRSP - taup.	2.00%

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo	6.00%
1 metų	5.75%		
2 metų	6.25%		
3 metų	6.50%		

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

**AV PARAPIJOS METINIA-
ME SUSIRINKIME**

Š.m. sausio 16 d., sekmadienį, įvyko metinis parapijiečių susirinkimas.

Susirinkimą atidarė Tėv. J. Aranauskas, parapijos klebonas. Jis pasidžiaugė naujo kunigo iš Lietuvos paskyrimu į parapiją, taip pat padėkojo visiems parapijiečiams, prisidedantiems prie parapijos gyvenimo ir išlaikymo. Labai dėkojo choristams, parapijos valdybai. Pranešė parapijos stovį. Šiais metais buvo 2 vedybos, 13 krikštų ir 24 mirtys.

Toliau vadovavimas buvo perduotas Vincui Piečaitiui. Parapijos komiteto nariai buvo pakviesti užimti vietas ant scenos: pirm. A. Jonelis, sekr. El. Krasowski, Tėv. Aranauskas, inž. E. Dainius.

Šiais metais kadenciją baigė 3 nariai: pirm. A. Jonelis, E. Krasowski ir E. Dainius. Bet jie buvo visuotiniu pritarimu perrinkti į naują komitetą. Vieto-

je atsisakiusios N. Bagdžiūnienės, buvo pakviestas B. Niedvaras.

Pirm. A. Jonelis pranešė apie atliktus darbus perėjusiais metais: durų izoliacija, aptaisyti takeliai, išgytas naujas kilimas, surengtos Kalėdų vaišės. Bet dar reikia pakeisti alyvos tanką ir atnaujinti bažnyčios grindis.

Finansinę padėtį apibūdino Vytautas Givis. Iš jo sužinojome, kad perėjusiais metais pajamų buvo 108,811 dolerių. Išlaidų 61,712 dol. Pelnas - 47,098 dol. Parapijos pinigai laikomi "Lite" labai geromis sąlygomis.

Klausimų buvo ir apie pagalbą naujai atvykusiems iš Lietuvos bei nepasiturintiems pensininkams. Palikta šiūs reikalus apgalvoti ir vykdyti parapijos komitetui.

V. Piečaitis padėkojo visiems dalyvavusiems ir pakvietė pasilikti sekanciai prof. Br. Vaskelio paskaitai.

DaL.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Qué.
H8P 1N5; tel: 364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
Dantų dr. J. MALIŠKOS biuras
1440 St. Catharine St., W.
Suite 701 Tel: 866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,
687 Pine Ave, West,
Montreal, Que. H3A 1A1
Tel: (514)-842-1231, Ext. 1663

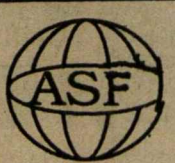
H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave.,
Montreal, Que. H2V 4E4
Tel: (514)-842-9211.

Dr. A.S. POPIERAITIS
B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal,
Qué. H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS
822 Ile de France, St. LAMBERT, Qué, J4S 1T7,
tel: 465-1538
arba
8606 Central str., kamb. 205, LASALLE, Qué, H8P 1N5,
tel: 364-4282

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143,
SUN LIFE BUILDING
Montreal, L. Québec, H3B 2V6
Tel: 871-1430 ; Fax: 871-1784

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ.

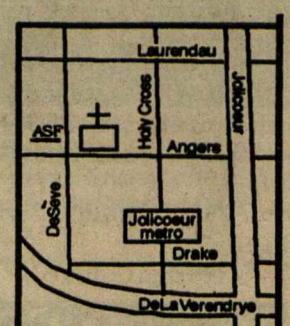
Mes su malonumu teiksime aukščiausios rūšies patarnavimą, todėl prašome ir toliau naudotis mūsų paslaugomis. Laukiame Jūsų telefono, jeigu norite, kad siuntiniai būtų paimti iš Jūsų namų.

Siuntiniai priimami, kaip ir anksčiau, **TREČIA-DIENIAIS**, nuo 9 val. r. iki 7 val. v.

Kaina \$5.10 už kg. Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra maksimumo svorio. Minimumas - 2 kg. arba \$10.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS.

TEL: 937-9898
1450 rue DE SEVE,
MONTREAL H4E 2A7
Vytas Gruodis Jr.

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laikui (storage)
- * Taisau ir remodeluoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 ch. QUEEN MARY Rd.
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5
Tel: 481-6608

Maurice Electric Ltee

Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5
TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI • AUTOMOBILIAI • PREKYBA • ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B., DONNA SVRAKA A.L.B.
PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res. 729-2446